

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԷՆ

Խուճապային Մթնոլորտը Կը Ծառայէ Բացառապէս Թշնամիին

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան դարձեալ ներկայացաւ հանրութեան մանրամասնութիւններ փոխանցելու համար մօտ օրէն կայանալիք՝ Ռուսաստանի նախագահ Փութինի, Ատրպէյճանի բռնապետ Ալիեւի եւ իր մասնակցութեամբ եռակողմ հանդիպումի մասին, որու ընթացքին կը սպասուի համաձայնագիրի մը ստորագրում: «Տպաւորութիւն կայ, որ թուրք է ստորագրուելու սահմանագծման եւ սահմանագատման արդիւնքների մասին, այդպիսի բան հնարաւոր չէ, ստորագրուելիք հաւանական փաստաթուղթը լինելու է հետեւեալի մասին, որ Հայաստանը եւ Ատրպէյճանը ձեւաւորում են յանձնաժողով, որը սկսում է զբաղուել սահմանագատման եւ սահմանագծման աշխատանքներով: Այդ թղթի մէջ գրուած չի լինելու՝ սահման անցնելու է այստեղով, այնտեղով: Այս վերջին ձեւակերպումը տեղի է ունենալու այդ յանձնաժողովի աշխատանքի հիման վրայ», - ըսաւ Հայաստանի վարչապետը:

Վարչապետի այս յստակ ու պարզ խօսքերով հանդերձ, Հայաստանէն ներս եւ դուրս ծանօթ շրջանակներ կը շարունակեն ստեղծել խուճապային մթնոլորտ, որոնք կը ծառայեն բացառապէս թշնամիի շահերուն: Ամիսներէ ի վեր լրատուամիջոցներ, քաղաքական գործիչներ ու մեկնաբաններ կը խօսին գոյութիւն չունեցող փաստաթուղթերու, գոյութիւն չունեցող «միջանցքներու» եւ զիջումներու մասին հակառակ որ, անոնց կողմէ յառաջ քաշուած նախկին բոլոր կանխատեսումները ցարդ սխալ դուրս եկան եւ իշխանութիւնները մնացին հաւատարիմ իրենց խոստումներուն վրայ: Փաստը այն է որ, «Զանգեզուրի միջանցքի» հարցը բանակցային սեղանի վրայ չէ այլեւս: Գիշտ է որ, Թուրքիան եւ Ատրպէյճանը կը շարունակեն խօսիլ այդ մասին, սակայն ամէն ինչ կախել է Երեւանէն, որու դիրքորոշումը յստակ է. երթելու քայլեր համար բաց ճանապարհի Հայաստանի ինքնիշխան տարածքով, սակայն փոխադարձ սկզբունքով: Սահմանային վերջին յարձակումները, ինչպէս նախորդները չկարողացան փոփոխութեան ենթարկել Հայկական կողմի սկզբունքային կեցուածքը, իսկ պատերազմէն տկարացած դուրս եկած Հայկական բանակը կարողացաւ կասեցնել թշնամի

Ստորագրուելիք Հաւանական Փաստաթուղթը Պիտի Ըլլայ Սահմանագատման Աշխատանքներով Զբաղող Յանձնաժողով Ստեղծելու Մասին. Նիկոլ Փաշինեան

ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Նոյեմբեր 23-ին տեղի ունեցած ասուլիսի ժամանակ անդրադառնալով սահմանագատման ու սահմանագծման գործընթացին ըսաւ. «Երբ ասում ենք հայելային յետքաշում, նկատի ունենք, որ սահմանագատման եւ սահմանագծման այդ գործընթացի ընթացքում ո՞նց ենք պատկերացնում՝ պէտք է շարունակուեն հրադադարի ռեժիմի խախտումներ ու բխուժումներ լինե՞լ: Հնարաւոր է՝ Ռուսաստանը մի գաղափար առաջ քաշի, որը մեր առաջադրած խնդիրը, որ սահմանագատման, սահմանագծման գործընթացի ընթացքում պէտք է բացառել ռազմական սադրանքները»:

Ինչ կը վերաբերի տարբեր շրջանակներէն հնչող յայտարարութեան, որ եռակողմ հանդիպման ժամանակ փաստաթուղթ պիտի ստորագրուի, վարչապետը մանրամասնեց. «Տպաւորութիւն կայ, որ թուրք է ստորագրուելու սահմանագծման եւ սահմանագատման արդիւնքներ մասին, այդպիսի բան հնարաւոր չէ, ստորագրուելիք հաւանական փաստաթուղթը լինելու է հետեւեալի մասին, որ Հայաստանը եւ Ատրպէյճանը ձեւաւորում են յանձնաժողով, որը սկսում է

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Ֆեսպուքով կայացած ասուլիսի ընթացքին

զբաղուել սահմանագատման եւ սահմանագծման աշխատանքներով: Այդ թղթի մէջ գրուած չի լինելու՝ սահման անցնելու է այստեղով, այնտեղով: Այս վերջին ձեւակերպումը տեղի է ունենալու այդ յանձնաժողովի աշխատանքի հիման վրայ»:

«Հայաստանը չի դիտարկի ՀԱՊԿ-ից դուրս գալու հանգամանքը», նաեւ արձանագրելով, որ

ՀԱՊԿ-ը ոչ միայն բազմակողմ, այլ նաեւ Ռուսաստանի հետ մեր ռազմավարական յարաբերութիւններու

Տպաւորիչ Միջոցառումով Նշուեցաւ Տօթ. Արշակ Գազանճեանի «Մեր Դիտանկիւնէն» Գիրքի Շնորհանդէսը

«Մեր Դիտանկիւնէն» գիրքի շնորհանդէսի ընթացքին շնորհակալական խօսքով հանդէս Կու գայ հեղինակ՝ Տօթ. Արշակ Գազանճեան

«Մասիս» շաբաթաթերթի պատմութեան մէջ եզակի նախաձեռնութիւն մըն էր, որ տեղի ունեցաւ Հինգշաբթի, 18 Նոյեմբեր 2021ին, Փաստտիրնայի ՀԿԲՄ-ի վերանորոգուած սրահին մէջ: Նախաձեռնութեան նպատակն էր պատշաճ շնորհանդէսով մը ընթացքի հասարակութեան ներկայացնել վաստակաշատ խմբագիր՝ Տօթ. Արշակ Գազանճեանի նոր գիրքը՝ «Մեր

Դիտանկիւնէն ազգային մտորումներ ու կեցուածքներ» հատորը: Հակառակ համավարակի նախազուշական պայմաններուն՝ հոծ հասարակութիւն մը փութացած էր: Ներկայ բազմութեան մէջ կը նշմարուէին Արեւմտեան Թեմի բարեջան առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան, Ս.Դ.Հ.Կ.

Թուրքիան Նոր Նախապայմաններ Կը Դնէ. Միրզոյեան

«Թուրքիան նոր նախապայմաններ է դնում՝ յարաբերութիւնների հաստատման համար», ֆրանսական «Լը Ֆիկար» օրաթերթին տուած հարցազրոյցի ընթացքին յայտարարած է Հայաստանի Արտաքին գործոց նախարար Արարատ Միրզոյեան:

«Մենք մշտապէս յայտարարել ենք, որ պատրաստ ենք կարգաւորել մեր յարաբերութիւններն առանց նախապայմանների՝ չնայած Արցախի դէմ պատերազմի ընթացքում Թուրքիոյ կողմից Ատրպէյճանին ցուցաբերուած հակայական աջակցութեանը՝ ինչպէս քաղաքական առումով, այնպէս էլ՝ սպառնալիցութեան մատակարարմամբ եւ հազարաւոր օտարերկրեայ վարձկանների տեղակայմամբ», - անդրադառնալով հայ-թրքական յարաբերութիւններուն՝ ընդգծած է նախարարը:

«Մենք դրական ազդակներ ենք ստացել Թուրքիոյ կողմից երկխօսութիւնը վերաբացելու ուղղութեամբ, բայց այն խրթին է մնում: Անգարան նոր պայմաններ է առաջադրում: Դրանց թուում Ատրպէյճանը եւ Նախիջեւանը կապող «միջանցքն է: Դա բացարձակապէս չի կարող քննարկման առարկայ լինել: Պետութիւնները պէտք է տարանջուր թողնեն տան՝ պահպանելով սեփական տարածքի նկատմամբ ինքնիշխանութիւնը: Տարածաշրջանի հաղորդակցութեան բոլոր ուղիները պէտք է վերաբացուեն», - ակելցուցած է Միրզոյեան:

ՇԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

ՀՀ-Ը Ապահովել է Բախման Հանգուցալուծման Ռազմական Բաղադրիչը

ԱՐՄԵՆ ՎԱՐՂԱՆԵԱՆ

Հայաստանի ռազմավարական գործընկեր պետությունն ՌԴ-ի նախագահ Վլադիմիր Փուտինը օրերս յայտարարեց. «Հայ-ատրպէյճանական սահմանին վերջին կրակոցները ցոյց են տուել, որ իրավիճակն այս տարածաշրջանում դեռ ամբողջութեամբ չի հանդարտուել: Նման իրավիճակում մեծանում է ռուսական դիվանագիտութեան դերը յետագայ կարգաւորման համար»:

Նկատենք, որ երկրի ղեկավարը, որի հետ ունենք Հայաստանի սահմանների պաշտպանութեան եւ անվտանգութեան ոլորտում դաշնակցային յարաբերութիւններ, շեշտում է մի կողմից՝ իր դաշնակցի եւ միւս կողմից՝ սերտ յարաբերութիւնների մէջ գտնուող հարեւան պետութեան միջեւ առկայ ռազմական կոնֆլիկտը հարթելու դիվանագիտական միջամտութեան մասին: Նոյեմբերի 16-ին փորձագիտական որոշ շրջանակներից կարծիքներ հնչեցին, որ ՌԴ-ն պէտք է ռազմական միջամտութիւն ցուցաբերէր արդէն Հայաստանի բուն տարածքում ծաւալուող գործողութիւններին: ՀՀ Անվտանգութեան խորհրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորեանն էլ Հանրային հեռուստաընկերութեան եթերում յայտարարեց. «Քանի որ Ատրպէյճանը յարձակուել է Հայաստանի տարածքի վրայ, մենք դիմում ենք Ռուսաստանի Դաշնութեանը ՀՀ եւ ՌԴ-ի

միջեւ գոյութիւն ունեցող 1997 թուականի պայմանագրի շրջանակներում Հայաստանի տարածքային ամբողջականութիւնը պաշտպանելու կոչով»:

Անկասկած, ՀՀ Անվտանգութեան խորհրդի քարտուղարի դիմումը ՌԴ-ի համապատասխան կառույցների կողմից ընդունուել է ըստ պատշաճի: Դատելով օրուայ իրադարձութիւնների յետագայ զարգացումներից՝ հայկական եւ ռուսական կողմերը 102 ռազմաբազայի միջամտութեան անհրաժեշտութիւնը չհանտեսել: Դրա պատճառն առաջին հերթին այն էր, որ ՀՀԶՈՒ ստորաբաժանումները համարժէք պատասխան տուեցին թշնամուն, եւ այդ իրավիճակում ՌԴ-ի ռազմական աջակցութեան կարիքը չկար: Միւս կողմից էլ՝ ռազմական բախումն այն ծաւալի էր, որ ՌԴ 102-րդ ռազմաբազայի զինուորը ուժերի՝ ՀՀ արեւմտեան սահմաններից արեւելեան սահման տեղափոխելու կարիք լինէր: ՌԴ-ն Հայաստանում տեղակայուած իր ռազմաբազայի հրամանատարի ոչ ռազմական միջնորդութեամբ կանգնեցրեց բախման ընդլայնումն այն դէպքում, երբ հայկական զինուորը ուժերին արդէն յաջողուել էր յետ մղել նեղ եւ դաւադիր գործելատեղի հայկական դիրքերը գրաւած ատրպէյճանցիներին: Սակայն այդ քանից յետոյ էլ փորձագիտական շրջանակներից էմոցիոնալ դատողութիւններ են հնչում, որ ՌԴ-

ն անպայման պէտք է ռազմական միջամտութիւն ցուցաբերէր: Նախկինում քոր, ինչպէս նշուեց վերեւում, բախման հանգուցալուծման ռազմական բաղադրիչը Հայաստանի բանակն ապահովել էր, իսկ միջնորդական, դիվանագիտական բաղադրիչն ապահովեց ՌԴ-ն: Միւս կողմից էլ՝ մեր հասարակութեան զգալի հատուածի համար դժուար է համակերպուել այն իրողութեան հետ, որ ՌԴ-ն, յատկապէս ներկայիս աշխարհաքաղաքական իրավիճակում, բացի Հայաստանի հետ ռազմավարական յարաբերութիւններից, այլ առաջնահերթութիւններ էլ ունի: Առաջին՝ Ռուսաստանը միանշանակ չի ցանկանում յարաբերութիւնները վատացնել Ատրպէյճանի հետ, որի խոշոր սփիւռքն ապրում է իր տարածքում եւ Պաքոն համարում է ռուսական զէնքի խոշոր գնորդներից մէկը: Միւս կողմից էլ՝ Աժմպէյճանն առիթ էր բաց չի թողնում Ռուսաստանի հետ իր «բարեկամական» յարաբերութիւնների մասին բարձրաձայնելու եւ այս դէպքում տրամաբանական էր լինի ՌԴ-ի ռազմական արձագանքը, ինչքան էլ վերջինիս գործողութիւնները դուր չգալին իրեն: Բայց միաշանակ է, որ Ատրպէյճանի նման վարքագիծը կարող է հասնել մի կէտի, երբ ռուսական արջն ստիպուած արթնանայ: Միւս կողմից էլ՝ Արեւմուտքի մեծ ճնշումների եւ տնտեսական պատժամիջոցների պայ-

մաններում Ռուսաստանը փորձում է ռազմական եւ տնտեսական ոլորտում գործընկերային յարաբերութիւններ պահպանել նոյն այդ բեւեռի ռազմաքաղաքական միաւորի՝ ՆԱՏՕ-ի անդամ Թուրքիայի հետ: Ընդ որում՝ այդ ցանկութիւնը երկկողմ է: Հետեւաբար, ՌԴ-ի շահերի տեսանկիւնից ձեռնտու է Թուրքիայի՝ արդէն ենթակայ պետութեան՝ Ատրպէյճանի դէմ ռազմական ուժի կիրառումը, դրա համար էլ նա միայն դիվանագիտական ջանքեր է գործադրում: Բայց միւս կողմից էլ թրքական պետութիւններն են սկսել Ռուսաստանի այդ պահուածքից օգտուել՝ աւելի ու աւելի սանձարձակ գործողութիւնների դիմելով, ընդհուպ՝ ՀՀ-ի ինքնիշխան տարածքի ուղղութեամբ ոտնձգութիւնները՝ լաւ իմանալով, որ այն ՌԴ-ի ռազմաքաղաքական անվտանգութեան գոտում է: Վերջին օրերի իրադարձութիւնների համատեքստում Աժ արտաքին յարաբերութիւնների մշտական յանձնաժողովի նախագահ Էդուարդ Աղաջանեանը յայտարարեց, որ Հայաստանը ՌԴ-ին դիմել էր ՀՀ տարածքային ամբողջականութեան համատեղ պաշտպանման առաջարկով, որին ի պատասխան Մոսկուան առաջարկել է լուծման քաղաքական-դիվանագիտական ճանապարհը՝ Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի սահմանների դէմարկացի եւ դեխիմիտացիայի իրականացումը, իսկ վերջինիս վերաբերեալ Նիկոլ Փաշինեանն իր կարծիքն արդէն արտայայտել է կառավարութեան նիստում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Ուաշինգտոնի Ուշագրաւ Ակնարկը Բրիւսելեան Հանդիպման Վերաբերեալ. Շերտեր եւ Խուճեր

ՅԱԿՈԲ ԲԱՐԱՆԵԱՆ

Միացեալ Նահանգները քրտնաջան աշխատեց, որպէսզի առաջնորդները ուղիղ հանդիպեն: Յուսով եմ, որ այս հանդիպումն առաջընթաց կը լինի երկրների միջեւ նորմալ յարաբերութիւններ հաստատելու համար: Մենք ողջունում ենք այս կամքը եւ յուսով ենք, որ կողմերը կ'օգտուեն դրանից, Դեկտեմբերի 15-ի վերաբերեալ յայտարարել է Պաքոնում ԱՄՆ դեսպան Լիցենբերգերը: Ատրպէյճանում Նահանգների դեսպանի յայտարարութիւնը թոյլ է տալիս որոշակիօրէն այլ լոյսի ներքոյ դիտարկել Պրոյուսելում ԵՄ Արեւելեան գործընկերութեան վեհաժողովի շրջանակում հանդիպման-Ալիեւ հանդիպման հանգամանքը: Տեղեկութիւնը տարածուեց արձանագրումով, որ հանդիպման պայմանաւորութիւնները ձեռք է բերուել ԵՄ նախագահ Շարլ Միշելի՝ Նիկոլ Փաշինեանի եւ Իլհամ Ալիեւի հետ ունեցած հեռախոսազրոյցների արդիւնքում:

Միաժամանակ իհարկէ պարզ է, որ այդպիսի հանդիպումները մէկ օրում կամ անգամ մէկ ամսում չէ, որ կազմակերպուում են: Ահա այդ համատեքստում յատկանշական է ԱՄՆ դեսպանի յայտարարութիւնը, եթէ հաշուի առնենք այն, որ Նոյեմբերի սկզբին ռեզիդենտը այցով Երեւանում, Պաքոնում ու Վրաստանում էր այդ երկրի պետքարտուղարութեան Եւրոպայի ու Եւրասիայի հարցերի տեղակալի օգնական Էրիկա Օլսենը: Բայց, թերեւս վերստին արժէ ուշադրութիւն դարձնել եւ այն հանգամանքին, որ Փաշինեան-Ալի-

եւ հանդիպում կազմակերպելու ջանքը սկսել է թերեւս Սեպտեմբերից եւ այդ ջանքը հանրայնացուել է հենց Սեպտեմբերի վերջին, երբ Նիւ Եորքում տեղի ունեցաւ համանախագահների եւ Հայաստանի ու Ատրպէյճանի արտաքին գործերի նախարարների հանդիպումը՝ երկար ամիսների, գրեթէ մէկ տարուայ դադարից յետոյ: Իսկ մինչ այդ հանդիպումը, արցախեան հարցը քննարկել էին ՌԴ նախագահ Փութինն ու ԵՄ նախագահ Շարլ Միշելը: Նիւ Եորքում հանդիպումից յետոյ Միշելի խմբի համանախագահների հետ հանդիպում ունեցան ԱՄՆ պետքարտուղարի տեղակալն ու Անվտանգութեան խորհրդի քարտուղարի տեղակալը: Սա բաւականին ուշադրութեան արժանի հանգամանք է, այդ թւում եւ պրիւսելեան հանդիպման մասին յայտարարութեան համատեքստում:

ԱՄՆ համար գուցէ թէ որոշակի հետաքրքրութիւն է ներկայացնում հարցը, թէ արդեօ՞ք կան այսպէս ասած գուզահեռ պրոցեսներ՝ ընդհանուր համանախագահութեան աշխատանքին գուզահեռ: Այդ համատեքստում էլ, արդեօ՞ք կարող է Պրիւսելի հանդիպումը լինել այդպիսի մի պրոցեսի արգասիք, եթէ հաշուի առնենք եւ այն, որ Նոյեմբերի 16-ին ռեզիդենտը իրավիճակը կտրուկ եւ անախադէպ լարուեց փարիզեան հանդիպումից յետոյ: Իսկ Փարիզի հանդիպում ասելով, թերեւս պէտք

է ուշադրութիւն դարձնել ոչ միայն համանախագահների եւ արտգործնախարարներին որ հանդիպումը, այլ նաեւ այն, ինչ եղաւ դրանից յետոյ՝ Ֆրանսայի եւ ՌԴ ԱԳՆ ու պաշտպանութեան նախարարների հանդիպումը: Ի դէպ, այս առումով էլ պակաս ուշադրութեան արժանի չէ նաեւ այն, որ Նոյեմբերի սկզբին էրիկա Օլսենի հետ Երեւան էր ժամանել նաեւ Միշելի խմբի ամերիկացի համանախագահը, որին յետոյ պէտք է միանային ռուսաստանցի եւ ֆրանսացի համանախագահները՝ ռեզիդենտը այցի համար, որ քննարկուել էր Սեպտեմբերի 25-ին Նիւ Եորքի հանդիպմանը: Սակայն, այցը տեղի չունեցաւ, պարզ է, թէ ինչո՞ւ ՌԴ եւ ֆրանսացի համանախագահները չժամանեցին ռեզիդենտը: Այդ կապակցութեամբ Նիկոլ Փաշինեանը Երեւանում հարց էր ուղղել ամերիկացի համանախագահին, թէ ինչո՞ւ չի լինում այցը, եւ բարձրաձայնեց, որ պատասխանից տպաւորութիւն ունի, որ ինդիքը Ատրպէյճանն է: Իրադարձութիւնների այդ ժամանակագրութեան եւ նշմարող շերտերի ֆոնին, Ատրպէյճանում ԱՄՆ դեսպանի յայտարարութիւնը պրիւսելեան հանդիպման վերաբերեալ արդեօ՞ք ակնարկ է այնմասին, որ առանց ԱՄՆ աշխատանքային ներդրում ունենալ որեւէ գործընթաց լինի այն տեսանկիւնի, թէ՛ ստորջրեայ գուզահեռների տրամաբանութեամբ: ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ

Հրատարակելով հայաստանեան մամուլին մեջ լոյս տեսնող տարբեր յօդուածներ «ՄԱՍԻՍ» անպայմանօրէն չի բաժնորհու հոն արտայայտուող բոլոր միտքերը

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԶՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ
ԳՐԻԳՈՐ ԽՆՏԱՆԵԱՆ

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՐԷ ԱԶԱՊԱՅԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ԼՈՒՐԵՐ

Յուզարարները Կարչապետին Պահանջած Են Բացայայտել՝ Ի՞նչ Փաստաթուղթ Կը Պատրաստուի Ստորագրել

Յուզարարներ՝ Երեւանի Հանրապետութեան հրապարակին վրայ

Քանի մը քաղաքական ուժեր Նոյեմբեր 22-ին, Երեւանի մէջ բողոքի հաւաքներ ըրին՝ պահանջելով վարչապետ Փաշինեանէն բացայայտել, թէ յառաջիկային ի՞նչ փաստաթուղթ կը պատրաստուի ստորագրել Ատրպէյճանի հետ: Բողոքի հաւաքները սկսան վաղ առաւօտեան, փողոցներ փակեցին, շատեր բերման ենթարկուեցան: Յույցերու գործուն մասնակիցներն են Կարին Տոնոյեանի գլխաւորած «5165» շարժումը, Փաստաբաններու պալատի նախկին նախագահ՝ Արա Ջոհրայեանը, նախկին իմ քայլական պատգամաւոր՝ Սոֆիա Յովսէփեանը եւ այլք: Յույցերու մասնակիցները կը կարծեն, որ սահմանազծման եւ սահմանազատման մասին փաստաթուղթը կրնայ վնասել Հայաստանի շահերը, անոնք մտավախութիւն ունին, որ այդպիսի փաստաթուղթ ստորագրելով Հայաստանը հնարաւոր է ճանչնայ Ատրպէյճանի տարածքային ամբողջականութիւնը, անոր կարգին՝ Արցախը Ատրպէյճանի կազմէն ներս:

«Կա՞յ աշխարհում մի ուրիշ նման երկիր, որ ժողովրդավարական երկրում միայն մէկն է որոշում ամբողջ ժողովրդի ճակատագիրը: Մեր Սահմանադրութեան մէջ տրուած է իրաւունք իրազեկուելու, թէ ինչ են որոշում անել մեր երկրի հետ, ձեզանից ընդամէնը դա է պահանջուում, դուրս եկէ՛ք փողոց, կանգնէ՛ք ու պահանջէ՛ք ձեր իրաւունքը՝ իրազեկուած լինել, ուրիշ ոչինչ այս պահին չենք ուզում», - յայտարարեց Կարին Տոնոյեանը:

Յուզարարները իրենց պահանջի վերաբերեալ դիմում փոխանցեցին կառավարութեան, ապա յառաջացան դէպի նախագահական նստավայր ու Ազգային ժողով: «Եկել ենք այստեղ՝ խնդրելու, դիմելու, յորդորելու Հանրապետութեան նախագահին իր ունեցած լիազօրութիւններով, իր հեղինակութեան, իր կարողութիւններով շրջանակներում գործադրել այդ ամէնը՝ ազդելու կառավարութեան, Նիկոլ Փաշինեանի վրայ, որպէսզի վերջինս բացայայտի իր սեղանին գտնուող փաստաթուղթը, որը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետութեան ու Ատրպէյճանի միջեւ սահմանազծման եւ սահմանազատման գործընթացին», - ըսաւ հաւաքին մասնակիցներէն մէկը:

Երեկոյեան ցուցարարները Հանրապետութեան հրապարակին վրայ հանրահաւաք կատարեցին, ապա մայրաքաղաքի փողոցներով երթի ելան: Իշխանութիւններէն ցուցարարներու պահանջին անդադարձած է ԱԺ «Քաղաքացիական պայմանագիրը խմբակցութեան պատգամաւոր՝ Արփի Դաւոյեանը՝ իր դիմատետրեան էջին գրելով. - «Հաւաքուած մարդիկ պահանջում են, ինչ-որ երեւակայական, փաստաթղթի բովանդակութեան հրապարակում՝ ընթացքում խուճապ եւ անկայունութիւն տարածելով: Սա հաւասար է նրան, որ պահանջեն հրապարակել ամբողջ կէսին ենթադրուող գալիք ձեռնարկը»:

Եթէ Կ'ըսենք, Որ Բանակի Կողքին Ենք, Պէտք Է Իսկապէս Բանակի Կողքին Ըլլանք. Անդրանիկ Քոչարեան

«Այս պահին սահմանային իրավիճակը կայուն է, բայց դա չի նշանակում, որ մենք մեր զգօնութիւնը պէտք է կորցնենք»: Այս մասին ԱԺ-ի ձեռնարկներու ժամանակ ըսաւ Քաղաքացիական Պայմանագիր խմբակցութեան պատգամաւոր՝ Անդրանիկ Քոչարեան:

«Իսկ զգօնութիւնը չկորցնել նշանակում է մեր վերաբերմունքն արտայայտենք երկրի ներսում: Մենք բոլորս պէտք է մէկտեղենք մեր ջանքերը, որպէսզի հակառակորդը որեւէ հնարաւորութիւն չունենայ իր գործողութիւններով նաեւ ներքին

լարուածութիւն առաջացնել: Իսկ դա կը բերի միայն լրացուցիչ կորուստների մեր զինուած ուժերում: Մեր խնդիրն է լինել իրականում զինուած ուժերի կողքին, ոչ թէ բաւերով, այլ գործողութիւններով: Նոյեմբերի 16-ի առաւօտեան դեռ չէին սկսուել ռազմական գործողութիւնները, բայց մեր ընդդիմադիր գործընկերները լքեցին դահլիճը եւ չվերադարձան: Մենք պէտք է լինենք ազնիւ ու անկեղծ, եթէ ասում ենք՝ լինենք բանակի կողքին, պէտք է իրականում լինենք բանակի կողքին», - ըսաւ Քոչարեան:

Սերժ Սարգսեան Սեղադրեալ Ներգրաւուած Է Կաշառքի Գործով

Վառելանիւթի գործով 2 տարի մեղադրեալի կարգավիճակ ունեցող երրորդ նախագահ՝ Սերժ Սարգսեան մեղադրեալ ներգրաւուած է եւս մէկ այլ՝ այս անգամ կաշառքի գործով: Այս գործարար Սիլվա Համբարձումեանի բողոքի հիման վրայ երեք տարի առաջ յարուցուած քրէական գործն է, որով կը մեղադրուին երկրորդ նախագահ՝ Ռոպերթ Քոչարեանն ու անոր աշխատակազմի նախկին ղեկավար, այժմ ընդդիմադիր «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր՝ Արմէն Գէորգեանը, ինչպէս նաեւ Քոչարեանի մտերիմ, գործարար՝ Սամուէլ Մայրապետեանը:

Սերժ Սարգսեանի պաշտպան՝ Ամրամ Մակինեան «Ազատութիւն» ռատիոկայանին հաղորդեց, որ խօսքը գործարար Սիլվա Համբարձումեանի բողոքի մասին է: Յեղափոխութենէն յետոյ գործարարը յայտարարած էր, որ 2008-ին հանքարդիւնաբերութեան ոլորտի մէջ գործունէութիւն ծաւալելու համար բարձրաստիճան պաշտօնեաներուն կաշառք տուած է:

Այո, հարցաքննուել է վկայի դատավարական կարգավիճակով, եւ ոչինչ չի փոխուել իրենց քրէական գործում, քանի որ իրենք այս գործը աւարտել ու ուղարկել են դատարան: Թէ հիմա ինչ քաղաքական կամ այլ նպատակադրման թիւններն ենք ելնելով որոշուեց, որ այսօր պէտք է դատավարական այսպիսի անհետեւ որոշում կայացուի, կարծում եմ՝ այդ հարցի պատասխանը շատ մօտ ապագայում պիտրին պարզ կը լինի», - ըսաւ պաշտպանը:

Նախկին Գախազահ՝ Սերժ Սարգսեան

գումարի չափազանցութիւնը կազմակերպելու համար, մեղադրանքը չ'ընդունիր: Արդէն մէկ տարիէն աւելի է, որ Երեւանի ընդհանուր իրաւասութեան դատարանէն ներս այս գործով դատավարութիւն կ'ընթանայ:

Անցեալ ամիս ալ քրէական գործ յարուցուած էր Սերժ Սարգսեանի պաշտօնավարման ընթացքին Պատեն-Պատեն կատարած թուիչքներու գործով: Պաշտօնէական լիազօրութիւններու չարաշահման յօդուածով քրէական գործով Սարգսեան մեղադրեալի կարգավիճակ չունի: «Փաստերու ստուգման հարթակի» հետաքննութիւնը դրուած էր այս քրէական գործի հիմքին, ըստ որում նախագահական օդանաւը 2008-2017 թուականներու ընթացքին բարձրաստիճան պաշտօնատար անձերու կազմակերպմամբ շահագործուած եւ առանց ծառայողական անհրաժեշտութեան պետական միջոցներու հաշտն կատարած է տասնեակէն աւելի թուիչքներ դէպի գերմանական թանկարժէք հանգստավայր Պատեն-Պատեն:

Սիւնիքի Մարզին Սեջ Այլընտրանքային Ծանապարհներու Կառուցումը Պէտք Է Աւարտին Հասնի 2022 Թուականին

Սիւնիքի մարզի մէջ Գորիս - Կապան - ձախտեն ճանապարհի որոշ հատուածներու Ատրպէյճանի վերահսկողութեան տակ անցնելէն յետոյ այլընտրանքային ճանապարհներու կառուցումը Նոյեմբեր 18-ի կառավարութեան նիստին վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան անուանեց չճշտագրուած աշխատանք, որ այժմ կ'իրագործուի եւ ըստ նախատեսուած ծրագրին պէտք է աւարտի 2022 թուականին:

«Փաստացի մենք ունենք եօթ ճանապարհ, որոնց մասին անընդհատ խօսում ենք: ճանապարհներն են մէկը Տաթեւ-Աղուանին է, որը համարում ենք աւարտուած, բաւական ժամանակ երթեւեկելի է, նորմալ է: Եւ նշենք այդ մասին, որ նախատեսուած է եռաշերտ կուպրապատում: Հիմա երկու շերտն է տեղադրուած, գարնանը, եթէ որոշ թերութիւններ լինեն, կը շտկենք, երրորդ շերտը կը տեղադրուի», - գեկուցեց Տարածքային կառավարման եւ ենթակառուցութեան նախարար՝ Գնել Սանոսեան:

«Միւս վեց հատուածներում հիմա ընթացքի մէջ աշխատանքներ կան: Այդ վեց հատուածներից մէկը Քաշունի-Բարձրաւան ճանապարհն է, որ ինն ու կէս քիլոմետր է: ճանապարհի մէկ մասը՝ 3,5-4

քիլոմետրը արդէն ամբողջովին հողային ծածկովի աշխատանքները իրականացուել են, եւ միւս հատուածներում շարունակուում են»:

Յաջորդ՝ Տանձալեր-Շուռնուխ 13 քիլոմետրոց ճանապարհը եւս կը կառուցուի, այն պէտք է անցնի անտառով, որու պատահումով աշխատանքները աւելի բարդ են:

Պատրաստ է Որտան-Կոտ ճանապարհի 10 քիլոմետրէն 5-ը, շարունակութիւնը կը կառուցուի:

«Եւ երկու ճանապարհահատուած ունենք՝ Կապան-ձախտեն եւ Կապան-Գեղանուշ - ձախտեն: Օրեր առաջ սկսուել էր Գեղանուշ - ձախտեն հատուածի շինանարութիւնը, երէկուանից սկսել ենք նաեւ խճապատման աշխատանքները, որոշակի թեքութիւններ կան: Եւ երկու-երեք օրուայ ընթացքում խճապատման աշխատանքները կ'աւարտենք, ճանապարհը աւելի հեշտ ու անցանելի կը լինի», - տեղեկացուց նախարարը:

Ըստ վարչապետի եւ Տարածքային կառավարման նախարարին, այս բոլոր ճանապարհները ամբողջովին պէտք է պատրաստ ըլլան 2022 թուականին: Թէ մասնաւորապէս ո՞ր մասուն, արդէն կախեալ է եղանակային պայմաններէն:

ԼՈՒՐԵՐ

Հայաստանը Հետաքրքրուած է Ռուսական Հարուածային Ուղղաթիռներով

Հայաստանը հետաքրքրուած է ռուսական նորագոյն Superaligator եւ Mi-28NE Night Hunter հարուածային ուղղաթիռներու ձեռքբերմամբ: Այս մասին ռուսաստանեան ԹԱՍՍ լրատուական գործակալութեան հետ գրոյցի ընթացքին ըսած է «Vertolety Rossii» ընկերութեան ղեկավար՝ Անտրէյ Պոկիրնսքին:

Անոր խօսքով՝ Նոյեմբեր 14-18-ին Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններ տեղի ունեցած միջազգային Dubai Airshow-ին՝ Տուպայի օդազնացութեան ցուցադրութեան ժամանակ Հայաստանի, Ղազախստանի ու Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններու ներկայացուցիչները հետաքրքրութիւն ցուցաբերած են նշուած ուղղաթիռներու ձեռքբերման ուղղութեամբ: «Rosoboronexport-ի գործընկերները աշխուժօրէն կ'աշխատին (մեր այդ ուղղութիւններուն) առաջ մղման ուղղութեամբ, եւ մենք բաւարարուած ենք անոնց ունեցած արդիւնքներով», - ընդգծած է Պոկիրնսքին:

Այս Օգոստոսին Մոսկուա կայացած Բանակ-2021 ռազմարդիւնաբերական ցուցահանդէսի ծիրէն ներս Հայաստանը սպառազին-

նութեան մատակարարման պայմանագիր կնքած էր ռուսաստանեան ընկերութիւններուն հետ եւ յայտնած էր Ռուսաստանի Ռազմարդիւնաբերական համագործակցութեան դաշնային ծառայութեան տնօրէն Տմիթրի Շուկաեւը՝ առանց մանրամասնութիւններ նշելու:

Շուկաեւի յայտարարութեան նախօրէին՝ Օգոստոս 24-ին, այդ ցուցահանդէսին մասնակցելէ եւ ռուսաստանեան ռազմարդիւնաբերական ընկերութիւններու ղեկավարներուն հետ հանդիպելէն յետոյ Հայաստանի այդ ժամանակուայ պաշտպանութեան նախարար՝ Արշակ Կարապետեան ընդգծած էր, որ Հայաստանը հրաժարած է հին սպառազինութիւն ձեռք բերելէ եւ կը ծրագրէ գնել նոր եւ որակեալ սպառազինութիւն:

2022-ին Հայաստանի պետական պիւլետէով կը նախատեսուի Պաշտպանութեան նախարարութեան յատկացնել 345.4 միլիարդը կամ այսօրուայ փոխարժէքով աւելի քան 707 միլիոն տոլար, ինչ որ 10.8 տոկոսով աւելի է ռազմական գերատեսչութեան այս տարուայ ծախսերէն:

Հայաստան Առաջին Անգամ Ըլլալով Ընտրուած է ԵՈՒՆԵՍԲՕ-ի Գործադիր Խորհուրդի Անդամ

Նոյեմբեր 17-ին Փարիզի մէջ ընթացող ԵՈՒՆԵՍԲՕ-ի Ընդհանուր համաժողովի 41-րդ նստաշրջանի ընթացքին կայացած ընտրութիւններու արդիւնքով Հայաստանը առաջին անգամ ըլլալով ընտրուեցաւ ԵՈՒՆԵՍԲՕ-ի Գործադիր Խորհուրդի (ԳԽ) անդամ՝ 2021-2025 թուականներու ժամանակաշրջանին համար:

Արտաքին Գործոց Նախարարութեան լրատուական ծառայութեան յայտնած են, որ Արեւելայեւրոպական երկիրներու տարածաշրջանային խումբին Գործադիր Խորհուրդի ընտրութիւններուն յատկացուած երեք թափուր տեղերուն համար ներկայացուած էին չորս երկիրներու՝ Հայաստանի, Լիթուանիոյ, Ուքրանիոյ եւ Ատրպէյճանի թեկնածութիւնները:

Փակ գաղտնի քուէարկութեամբ Հայաստանը, ստանալով առաւելագոյն 146 ձայն, առաջին տեղով ընտրուեցաւ Գործադիր Խորհուրդի կազմին մէջ:

Հայաստանը ԵՈՒՆԵՍԲՕ-ի

Գործադիր Խորհուրդի անդամ ընտրուած է առաջին անգամ, ԵՈՒՆԵՍԲՕ-ին 1992-ի իր անդամակցութենէն ի վեր: ԳԽ-ին իր անդամակցութեան ծիրէն ներս Հայաստանը ջանքեր պիտի գործադրէ իր յանձնառութիւններն ու առաջնահերթութիւնները իրագործելու ուղղութեամբ, մասնաւորապէս՝ աջակցելու ԵՈՒՆԵՍԲՕ-ի ծրագիրներու իրագործման, բոլորին համար որակեալ կրթութեան հասանելիութեան ապահովման ու մշակութային ժառանգութեան պաշտպանութեան ու պահպանման:

Տեղեկութիւն.- ԵՈՒՆԵՍԲՕ-ի Գործադիր Խորհուրդը բաղկացած է 58 անդամ երկիրներէն եւ իր նշանակութեամբ կազմակերպութեան երկրորդ կարեւորագոյն մարմինն է Ընդհանուր համաժողովէն յետոյ: Գործադիր Խորհուրդի նիստերը կը գումարուին տարին երկու անգամ եւ վերջինիս հիմնական գործառնութիւն է Ընդհանուր համաժողովի կողմէ ընդունուած որոշումներու պատշաճ իրագործման ապահովումը:

Վարչապետը Ընդունած է ՄԱԿ-ի Գլխաւոր Քարտուղարի Տեղակալ՝ Միկէլ Անխել Մորաֆինոսը

Վարչապետ Փաշինեանի հանդիպումը ՄԱԿ-ի Գլխաւոր քարտուղարի տեղակալ Միկէլ Անխել Մորաֆինոսի հետ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ընդունած է ՄԱԿ-ի Գլխաւոր քարտուղարի տեղակալ, Քաղաքակրթութիւններու դաշինքի Բարձր ներկայացուցիչ՝ Միկէլ Անխել Մորաֆինոսը:

Վարչապետը նշած է, որ սա ՄԱԿ-ի Քաղաքակրթութիւններու դաշինքի ապսիսի բարձր մակարդակով առաջին այցելութիւնն է Հայաստանի Հանրապետութիւն եւ յոյս յայտնած, որ այս այցը կը նպաստէ երկկողմ համագործակցութեան, ինչպէս նաեւ մեր տարածաշրջանի ժողովուրդներու միջեւ երկխօսութեան:

Բարձր ներկայացուցիչ Մորաֆինոսը ներկայացուցած է Քաղաքակրթութիւններու դաշինքի գործունէութեան հիմնական ուղղութիւնները եւ կարեւորած Հայաստանի դերն ու մասնակցութիւնը դաշինքի աշխատանքներուն: Ան աւելցուցած է, որ Քաղաքակրթութիւններու դաշինքը իր մանտաթի ծիրէն ներս պատրաստ է նպաստել տարածաշրջանին մէջ հանդուրժողականութեան խթանման, միջկրօնական երկխօսութեան եւ կրօնական սրբավայրերու պաշտպանութեան:

Վարչապետ Փաշինեանը կարեւորած է տարածաշրջանին մէջ

երկխօսութեան ու հանդուրժողականութեան խթանման միտուած քայլերը, միեւնոյն ժամանակ ընդգծելով միջազգային հանրութեան կողմէ Ատրպէյճանի յարձակողական գործողութիւններուն համարժէք արձագանգի անհրաժեշտութիւնը: Կառավարութեան ղեկավարը պարոն Մորաֆինոսի ուշադրութիւնը հրաւիրած է Արցախի դէմ յարձակողականին հետեւանքով ատրպէյճանական վերահսկողութեան տակ անցած տարածքներուն մէջ հայկական պատմամշակութային եւ կրօնական ժառանգութեան ոչնչացման ու խեղաթիւրման փաստերու, անոնց կարգին՝ Շուշիի Մուրբ Ղազանչեցոց եկեղեցւոյ եւ Դադիվանքի վանական համալիրի նկատմամբ ատրպէյճանական կողմի գործողութիւններուն վրայ: Վարչապետը կարեւորած է ԵՈՒՆԵՍԲՕ-ի փաստահաւաք առաքելութեան մուտքը Լեռնային Ղարաբաղ ու յարակից շրջաններ՝ ընդգծելով այս հարցով եւս Ատրպէյճանի ապակառուցողական գործելաոճը: Նիկոլ Փաշինեան առանձնակի կարեւորած է նաեւ Արցախի մէջ ՄԱԿ-ի փախստականներու հարցերով գերագոյն յանձնակատարի գրասենեակի մարդասիրական առաքելութեան գործունէութեան անհրաժեշտութիւնը:

Ռուսաստանի Դիրքը Կարելոր է Ըսած է Ֆրանսայի Արտաքին Գործոց Նախարարը

Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարը յայտարարած է, թէ Փարիզն ու Մոսկուան պետք է համագործակցին՝ հայատրպէյճանական հակամարտութեան կարգաւորման հիմնաքարերը դնելու համար:

«Շարք մը հարցերու մէջ մենք ունինք տարածաշրջաններ, բաց կան նաեւ կէտեր, որոնց ուղղութեամբ հնարաւոր է ռուսներու հետ համակարգուած աշխատիլ, կամ, առնուազն՝ կարծիքներ փոխանակել՝ առաջ շարժելու համարե, - ըսած է Ժան-Իվ Լը Տրիանը «Լը Մոնտ» պարբերականին:

Այդ հարցերու շարքին Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարը առանձնացուցած է նաեւ Կովկասը, պնդելով, թէ անհրաժեշտ է համագործակցիլ: «Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ կաշուն խաղաղութեան համար հիմք դնելու ուղղութեամբ: Երկխօսութիւնը կարեւոր է, յատկապէս՝ ճգնաժամերու ժամանակ», - ըսած է Ֆրանսայի

Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Ժան-Իվ Լը Տրիան

արտաքին գործոց նախարարը: Անցեալ շաբաթ Ռուսաստանի պաշտպանութեան նախարարն ու արտաքին գործոց նախարարը մեկնած էին Փարիզ՝ ֆրանսական կողմի հետ բանակցութիւններու՝ «2+2» ձեւաչափով:

«Զինծառայողներու Ապահովագրութեան Զինճառագրամի» Ներկայացուցիչներու Զանդիպուլմը Լոս Անճելըսահայ Մամուլին Զեռ

«Զինծառայողներու Ապահովագրութեան Զինճառագրամի» ներկայացուցիչները՝ մամուլի ասուլիսի ընթացքին

Այս օրերուն Միացեալ Նահանգներու տարբեր Հայաշատ քաղաքները կ'այցելեն «Զինծառայողներու Ապահովագրութեան Հիմնադրամի» ներկայացուցիչները, ծանօթացնելու համար իրենց կատարած աշխատանքներու մասին՝ յատկապէս 44-օրեայ պատերազմի լոյսի տակ:

Լոս Անճելըս ժամանման առթիւ «Հիմնադրամի» պատասխանատուներ Տաթևիկ Երզնէան, Նարինէ Գալստեան եւ Սոնա Պաղտասարեան Լոս Անճելըսի ՀՀ հիւպատոսարանէն ներս հանդիպում ունեցան Հայկական գլխաւոր թերթերու խմբագիրներուն մասնակցութեամբ:

Ասուլիսի ընթացքին տեղեկութիւններ փոխանցեցան «Զինծառայողներու Ապահովագրութեան Հիմնադրամի» գործունէութեան եւ ծրագիրներու մասին:

«Հիմնադրամը» ստեղծուած է Հայաստանի Ազգային Ժողովի հաստատած օրէնքով՝ 2016 թուականի քառօրեայ պատերազմէն ետք, սակայն ան կը ղեկավարուի անկախ հոգաբարձական մարմինի մը կողմէ: Ըստ օրէնքի իւրաքանչիւր պաշտօնեայի աշխատավարձերէն 1000 դրամ կը փոխանցուի Հիմնադրամին: Վերջին պատերազմէն ետք այդ 1000 դրամը բարձրացած է՝ ըստ աշխատավարձի չափի:

Հիմնադրամի ներկայացուցիչները տեղեկացուցին որ, 4582 շահառուներու, որոնց 4165-ը ար-

ձանագրուած են 44-օրեայ պատերազմէն յետոյ, հատուցում տրամադրուած է շուրջ 109,000,000 Ամերիկեան տոլար: Շահառուներու 86%-ը (3948) գոհուած հերոսներ են, 2%-ը (76)՝ անյայտ բացակայողներ, 12%-ը (558)՝ առաջին կամ երկրորդ կարգի հաշմանդամութիւն ունեցողներ:

Չոհուածներու ընտանիքներուն անմիջապէս կը տրուի 20 հազար տոլար, իսկ վիրաւորներուն՝ ամսական գումար՝ ըստ հաշմանդամութեան աստիճանին:

Իր հիմնադրութենէն ասդին Հիմնադրամը ստացած է շուրջ 23 միլիոն Ամերիկեան տոլար նուիրատուութիւն, որու 70%-ը ստացած է Հայաստանէն, մնացածը՝ աշխարհի աւելի քան 70 երկիրներէն: Այդ նուիրատուութիւններու մեծ մասը, բնականաբար հաւաքուած է Արցախեան վերջին պատերազմի ընթացքին եւ անկէ յետոյ: Մնացած գումարները կը գոյանան Հայաստանի եւ Արցախի բնակիչներու աշխատավարձերու պարտադիր վճարներէն:

«Զինծառայողներու Ապահովագրութեան Հիմնադրամի» ներկայացուցիչները կոչ կ'ընեն սփռուած հայութեան՝ բերելու իրենց մասնակցութիւնը այս սրբազան նպատակին՝ փոքր կամ մեծ նուիրատուութիւններով:

Աւելի մօտէն ծանօթանալու համար Հիմնադրամի գործունէութեան եւ հաշուետուութեան կարելի է այցելել 1000plus.am կայքէջը:

Խուճապային Մթնոլորտը Կը Ծառայէ

Շարունակուած էջ 1-էն

լայն մաշտապի ներթափանցումի եւ բռնի ուժով «միջանցքին» տիրանալու փորձերը:

Վերջին օրերուն, ճանապարհներ փակելու եւ ցոյցեր կազմակերպելու միջոցաւ դարձել փորձ կը կատարուի ժողովուրդը ապակողմնորոշելու եւ իշխանութիւններուն դէմ հանելու յոյսով: Բողոքի այդ շարժումները տարողութեամբ մեծ չեն, սակայն անոնց վրայ գումարած լրատուական լայն արշաւը անպայմանօրէն կ'ազդեն հասարակութեան տրամադրութեան եւ նաեւ բանակի գիւնդներուն վրայ: Խուճապ ստեղծելու եւ ժողովուրդը յուսալքութեան մատնելու գործը թշնամի փոխարէն ստանձնած են ներքին ծանօթ

ուժերը, որոնց միակ նպատակը իշխանութեան հասնիլն է թէկուզ թշնամիի շահերուն ծառայելու միջոցաւ: Այն ինչ որ անոնք չկարողացան իրագործել քուէտուփով, կը փորձեն հասնիլ երկիրը ապակայունացնելու եւ ժողովուրդը պառակտելու միջոցաւ:

Ներկայիս Հայաստան ամէն բանէ առաջ պէտք ունի ներքին միասնականութեան, իսկ մնացեալ հարցերը կախեալ են անկէ: Երկրի ղեկավարը պէտք է կարողանայ բանակցային սեղան նստիլ իր կողքին ունենալով ժողովուրդի աջակցութիւնը: Այսօրուայ դրութեամբ երկրի ղեկավարը Փաշինեանն է եւ ինքն է որ լիազօրուած է վարել արտաքին քաղաքականութիւնը եւ պարտաւոր չէ ամէն պահ հրապարակաւ հաշիւ տալու

Ստորագրուելիք Զաւանական Փաստաթուղթ

Շարունակուած էջ 1-էն

շատ կարեւոր խողովակ եւ հարթակ է:

«Որպէս նախագահող երկիր՝ պէտք է աշխատենք, որ ՀԱՊԿ-ը պատշաճ մասնակցութիւն ունենայ մեր տարածաշրջանում անվտանգութեան ապահովմանը», - ըսաւ Փաշինեան:

Միեւնոյն ժամանակ ան արձանագրեց, որ ՀԱՊԿ երկիրներէն մաս մը թուրքիոյ հետ թրջալեզու աշխարհի ռազմավարութիւն ստորագրեց, ինչ որ իրողութիւն է, որ որեւէ ազդեցութիւն չի կրնար չթողնել:

Ըստ Փաշինեանի չճշդուած տուեալներու համաձայն Նոյեմբեր 16-ին 32 հոգի գերեզմարուած է: Չճշդուած տեղեկութիւններով՝ այն 24 զինծառայողները, որոնց հետ կապը Նոյեմբեր 16-ի սահմանային լարուածութեան ժամանակ ընդհատուած էր, գերեզմարուած են. «Չճշդուած տուեալներու համաձայն՝ աւելի մեծ թիւով զինուորներ են գերեզմարուել, մի մասը, որ մենք մտածում էինք, որ գոհուած են, գերեզմարուել են: Ունենք 24 գումարած 8 գերեզմարուած, բայց էլի այս տուեալները վերջնական ճշգրտման կարիք ունեն»: «Ազատութեան» հարցին, թէ ատրպէյճանական կողմը Նոյեմբեր 9-ի յայտարարութեան անարգել երթեկութիւն արտայայտութիւնը կիրառելով՝ պնդած է, սա «ինքնիշխան միջանցք» կը նշանակէ, հայկական կողմի համար ընդունելի է առանց մաքսային կամ այլ ստուգումներու ճանապարհի տրամադրումը ատրպէյճանական կողմին, վարչապետ Փաշինեան պատասխանեց. «Կայ սովորական համընդհանուր տրամաբանութիւն՝ եթէ նշանակել ինքնիշխան միջանցք, գրուած կը լինէր ինքնիշխան միջանցք: Մանաւանդ այդ նոյն փաստաթղթի մէջ միջանցք բառը օգտագործուած է՝ Լաչինի միջանցք ձեւակերպումով»:

Ան նաեւ յայտարարեց՝ աշխատանքային մակարդակով «մենք երբեք Ատրպէյճանից միջանցք արտայայտութիւն չենք լսել»: Միեւնոյն ժամանակ, շարունակեց. «Եռակողմ աշխատանքային խմբում արձանագրուել է, որ չկայ, առաջինը ինքնիշխանութեան հարցն է: Երկրորդը՝ ինչի՞ պիտի մեզ համար ընդունելի լինի այն, ինչ որ չկայ, մենք դա ընդհանրապէս ինչի՞ պէտք է քննարկենք: Այստեղ է, որ Ատրպէյճանի շանթաբեր քաղաքականութիւնն է: Անունը դրել են «Չանգեզուրի միջանցք» ու ասում են՝ եթէ չտաք, մենք պատերազմով այդ միջանցքը կը ստանանք»:

«Չի լինելու այդպիսի բան, բայց միւս կողմից՝ Հայաստանը շահագրգիռ է, որ երկաթուղային ու ճանապարհային կապը վերականգնուի: Այո՛, Ատրպէյճանը պէտք է ստանայ ճանապարհ, տուեալ

դէպքում, Նախիջևանի մասին չէ խօսքը, խօսքը թուրքիա-Ատրպէյճան կապի մասին է, ես յոյս ունեմ՝ ճիշդ կը հասկացուեն՝ այդտեղ էլ Հայաստանը շահագրգիռութիւն ունի», - յայտարարեց Հայաստանի վարչապետը՝ աւելցնելով. «Այսօր ասում են՝ միջանցք են տալիս, Սիւնիքն են տալիս, ժողովուրդը ջան, կը ներէք, եթէ Հայաստանում տենց տուող կառավարութիւն լինէր, այդ կրակոցները չէին հնչի, ի՞նչ իմաստ կ'ունենային այդ կրակոցները, այդ յարձակողականութիւնը մեր կառավարութեան նկատմամբ չէր լինի», - ըսաւ ան՝ վստահեցնելով, որ իր ղեկավարած գործադիրը կը փորձէ ամէն կերպ Հայաստանի շահը պաշտպանել:

Հայաստանը գուցէ աւելի շահագրգիռ է, որ տարածաշրջանային հաղորդակցութիւնները բացուին, յայտարարեց Նիկոլ Փաշինեան՝ աւելցնելով, որ «միջանցքային տրամաբանութիւնը» Ատրպէյճանը կը զարգացնէ, այդ թեման (տարածաշրջանային հաղորդակցութիւնները) օրակարգէն հանելու համար:

Հայաստանի վարչապետը կը կարծէ, որ ատրպէյճանական կողմի հետ հանդիպումներէն արագ արդիւնքներու ակնկալութիւն պէտք չէ ձեւաւորել:

«Չեմ կարծում, թէ ճիշդ է ձեւաւորել ակնկալիք ամէն յստակ հանդիպումից՝ կամ բացասական, կամ դրական, ինչ-որ արագ արդիւնքների ակնկալութիւն պէտք չէ ձեւաւորել: Կայ մեր տարածաշրջանում լարուածութիւն, ու այդ լարուածութիւնը յաղթահարելու համար մենք պէտք է բանակցենք», - յայտարարեց Նիկոլ Փաշինեանը:

Ըստ վարչապետին՝ Պրիւքսէլի մէջ Դեկտեմբեր 15-ին Ատրպէյճանի նախագահի հետ հանդիպման քննարկուելիք հարցերէն մէկը հաւանաբար մարդասիրական, ներառեալ՝ գերիներու հարցը կ'ըլլայ, ան նշեց՝ ընդհանուր բովանդակային քննարկում տեղի պիտի ունենայ նաեւ:

«Մեր ընկալումն այն է, ու նաեւ ընդհանուր իրադրութիւնից է բխում, որ կարծում եմ՝ Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի ներկայացուցիչները շփումները պէտք է լինեն աւելի յաճախ, որ մենք կարողանանք իրադրութիւնները կարգաւորել, լուծումներ գտնել եւ փորձել խուսափել ճգնաժամերից», - շեշտեց Փաշինեան:

Իսկ ինչ կը վերաբերի Հայաստանի պետական, կուսակցական, հասարակական գործիչ, գրող եւ հրապարակախօս Վանօ Սիրադեղեանի աճիւնի տեղափոխման մասին, «Կարծում եմ, որ յանձնաժողովը որոշումներ կը կայացնի, եւ Վանօ Սիրադեղեանի աճիւնը կը տեղափոխուի Հայաստան», - Դիմատետրի ուղիղ եթերով յայտարարեց վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան:

բանակցութիւններու ելեւեջներու մասին, որոնք կրնան տեսլ երկար տարիներ: Եթէ նպատակը այն է որ, իշխանութիւնները զիջումներ չկատարեն ու բանակը կարողանայ մարտունակ ուժ դառնալ ապա նախ եւ առաջ պէտք է դադարեցնել համացանցային եւ

լրատուական ահաբեկումը ու մնալ օրինաւոր ընդհիմնադրութեան սահմաններուն մէջ՝ խորհրդարանի կամարներէն ներս եւ դուրս:

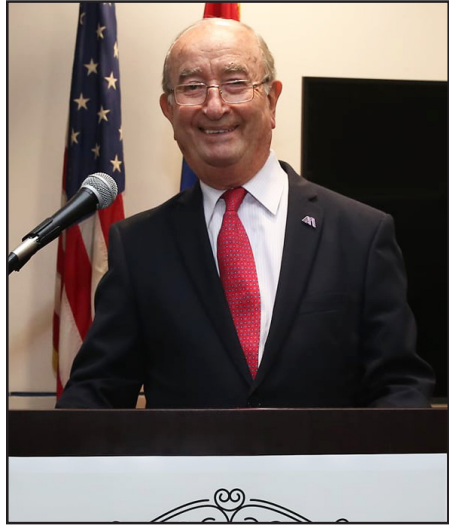
Այդ կը պահանջէ երկրի շահը:

«ՄԱՍԻՍ»

Տպաւորիչ Միջոցառումով Նշուեցաւ Տօքթ. Արշակ Գազանճեանի «Մեր Դիտանկիւնէն» Գիրքի Շնորհանդէսը

Շարունակուած էջ 1-էն

Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Տօքթ. Համբիկ Սարաֆեան, ՌԱԿ Շրջանային վարչութեան ատենապետ Տօքթ. Ռաֆֆի

Պալեան, Արժ. Տ. Գէորգ Քհնյ. Աբճեան, Արժ. Տ. Վաչէ Քհնյ. Հայրապետեան, Հայ Աւետարանական համայնքէն՝ Վեր. Ժօ Մաթոսեան, Վեր. Սերոբ Մկրտիչեան, Վեր. Տիգրան Շանլեան, Ամերիկայի Հայ Աւետարանական Ընկերակցութեան գործադիր տնօրէն՝ Տէր եւ Տիկ. Զաւէն եւ Սոնա Խանճեան, ՌԱԿ Շրջանային վարչութեան ատենապետ Տօքթ. Ռաֆֆի Պալեան, ինչպէս նաեւ ՄԴՀԿ Արեւմտեան Ամերիկայի վարչիչ Մարմնի ատենապետ ընկ. Վազգէն Խոտանեան եւ քոյր կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներ ու «Մասիս»ի բարեկամներ:

ՄԴՀԿ Մամլոյ Դիւանի եւ կազմակերպիչ մարմնի անունով ընկ. Գաբրիէլ Մոլոյեան, հակիրճ խօսքերով ներկաները ողջունելէ

ետք, բեմ հրաւիրեց «Մասիս» խմբագիրներէն եւ Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան ատենապետ՝ Յարութ Տէր Դաւիթեանը, որպէսզի ընթացք տայ յայտագրին: Ան որպէս հանդիսավար իր գարմանքը ու գնահատանքը յայտնեց որ «Մեր Դիտանկիւնէն» գիրքի հեղինակը ըլլալով բժիշկ ու անոր խմբագիրը ըլլալով իրաւաբան՝ նուիրական գործ մը կատարած են հրատարակելով սոյն կոթողային գործը:

«Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագիր՝ ընկ. Գրիգոր Խոտանեան ողջոյնի խօսքով հանդէս գալով, բարձր գնահատեց Տօքթ. Արշակ Գազանճեանի տասնեակ տարիներու արդիւնաշատ գործունէութիւնը թէ որպէս խմբագիր եւ թէ որպէս գրող եւ թէ հասարակական գործիչ: Իսկ որպէս թերթի խմբագիր՝ ան իր «Մեր Անկիւնէն» խմբագրականներով կրցաւ

հարազատ թարգմանը հանդիսանալ մեր կազմակերպութեան վարած առողջ քաղաքականութեան, մասնաւորաբար՝ հայութիւնը յուզող հիմնական հարցերու առնչութեամբ:

Ողջոյնի սրտաբուխ ջերմ խօսքերով հանդէս եկան նաեւ Ամերիկայի Հայ Աւետարանական Ընկերակցութեան գործադիր տնօրէն Զաւէն Խանճեան եւ սփիւռքահայ բազմավաստակ գրող եւ վերջերս նուազեցան մրցանակի արժանացած գիտնական Արտոմ Փաթափութեանի հայրը՝ Սարգիս Փաթափութեան (Վահագն): Իսկ գաղութիւս ծանօթ արուեստագիտուհի, տաղանդաւոր ասմունքող Թագուհի Արզումանեան, ընտրանի հատուածներ կարդաց «Մեր Դիտանկիւնէն» հատորէն, ներկաները մօտէն հաղորդակից դարձնելով Տօքթ. Արշակ Գազանճեանի մտորումներուն:

Օրուան գիւտեր բանախօսն էր ծանօթ իրաւաբան եւ հասարա-

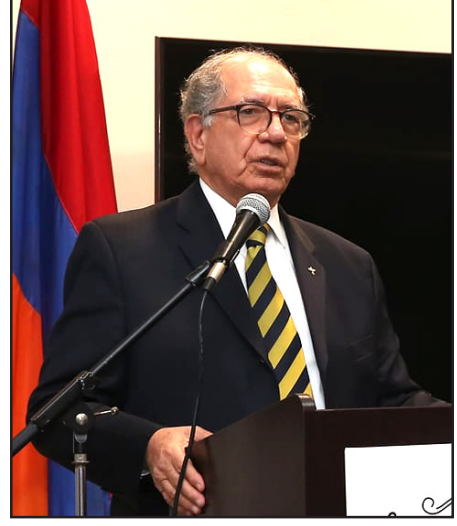
կական գործիչ՝ Ռուբէն Աւշարեան: Ան յատկապէս նշեց «Մեծ ուրախութիւն եւ պատիւ է ինծի համար, կանգնիլ այս ամպիրոնի ետին եւ լուսանձելուս հայ գաղութի ընտրանիին ներկայացնել նորատիպ գիրք մը, որ կը բովանդակէ բազմավաստակ, ազգային-հասարակական հրապարակագրի եւ մասնաւորաբար հաւասակչուած դեկավարի մը, յանձինս Տօքթ. Արշակ Գազանճեանի ստորագրած վերջին 100 յօդուածները, որոնք՝ երկարատե

տարիներու ընթացքին լոյս տեսած են «Մասիս» շաբաթաթերթի «Մեր Անկիւնէն» խորագրին տակ:

Անդրադառնալէ ետք Տօքթ. Արշակ Գազանճեանի կենսագրական գիծերուն՝ Ռուբէն Աւշարեան հանգամանօրէն ներկայացուց Արշակ Գազանճեանի բազմաբնոյթ եւ բազմերանգ յօդուածները որոնց մէջ ընդգրկուած են ազգային եւ հայրենական, ինչպէս նաեւ հայթրքական եւ արցախեան գոյապայքարի տարբեր երեսները:

«Տօքթ. Արշակ Գազանճեանի մտահոգութիւններուն եւ գրութիւններուն մէջ անպակաս մնացած են նաեւ Միջին Արեւելքի քաղաք-տնտեսական խնդիրները: Ան մասնաւոր կեդրոնացումի արժանացուցած է լիբանանեան իրադարձութիւններն ու սուրիական տագնապը, անմիջական եւ շեշտա-

կի կերպով ահագանգի ենթարկելով սուրիահայ գաղութի տնտեսական եւ ապահովական իրավիճակը:

Հարուստ եւ այժմէական նիւթերու կողքին, Տօքթ. Գազանճեան որպէս խմբագիր, մասնաւոր կարեւորութիւն տուած է բնութագրելու Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչական Կուսակցութեան ազգային, քաղաքական եւ ազգային պահանջատիրական դիրքորոշումներուն: «Մասիս» շաբաթաթերթով ան շարունակած է հետեւողականօրէն ու աններող կեցուածք որդեգրել բոլոր անոնց հանդէպ, որոնք՝ հատուածական եւ կամ անձնական շահերով կ'առաջնորդուէին, սփիւռքեան եւ կամ հայրենական կառուցողական պայմաններու ներքեւ:

Հեղինակը՝ գնահատանքի խօսքեր ունի կուսակցութեան կեդրոնական վարչութեան նախկին անդամներ Աւետիս Տէմիրճեանի, Ժիրայր Նալիբիի եւ Պէպօ Սիմոնեանի հանդէպ, ըստ արժանուցն բնութագրելով անոնց գործերը: Իսկ անոնց մահը դառն ազդեցութիւն ձգած է իր վրայ:

Ռուբէն Աւշարեան իր ելոյթի

աւարտին ըսաւ. «Հպարտութեամբ կը կրկնեմ «Մեր Դիտանկիւնէն. ազգային մտորումներ եւ կեցուածքներ» այս հատորի նպատակը՝ գաղափարակից ընկերոջ մը՝ յանդուգն եւ հաւասարակչուած դեկավարի մը եւ չափաւորական խմբագրի մը, նուիրական ծառայութիւնը՝ մեր ապագայ սերունդներուն սեփականութիւնը դարձնելն է: Պատիւս արժանաւորաց»:

Օրուան «մեծարեալ»ը Տօքթ. Արշակ Գազանճեան իր շնորհակալութիւնները յայտնելէ ետք, սոյն միջոցառումը նախաձեռնողներուն եւ յայտագրի մաս կազմողներուն յարեց. «Իմ ամբողջ քաղաքական տրամաբանութիւնը՝ միասնութիւնն է եւ համագործակցութիւնը: Դուք ձեր ներկայութեամբ մեզ ոգեւորեցիք եւ առաւելապէս լիցքաւորեցիք»:

Փակման խօսքը կատարեց թեմիս բարեջան առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան: Ան իւրապատուկ պերճասուութեամբ, դրուատեց Տօքթ. Արշակ Գազանճեանի բարեմասնութիւնները, ապա ընդգծեց. «Դուք մեզ ոգեւորեցիք հայրենական տեսլիքով: Որպէս հայ եկեղեցու զաւակ կը խոնարհինք ձեր մեծութեան առջեւ: Այս գիրքը՝ լիարժէք կերպով ներկայացուց ձեր հայելին: Ան ձեր կեանքի ճանապարհորդութիւնն է: Ձեզի կը մաղթենք ամենայն բարին եւ կը խոնարհինք ձեր վաստակին առջեւ»:

Աւարտին տեղի ունեցաւ պատշաճ հիւրասիրութիւն, պատրաստուած ՀՄՄ-ի Տիկնանց վարչութեան կողմէ: Ստեղծուած էր ընկերա-բարեկամական սիրալիր ջերմ միջնորդ մը, որուն ընթացքին տեղի ունեցան շնորհաւորութիւններ եւ բարեմաղթութիւններ ուղղուած Տօքթ. Արշակ Գազանճեանին: Տեղւոյն վրայ մակագրուեցան տասնեակ մը հատորներ հեղինակին ստորագրութեամբ:

Ներկաները սրահէն բաժնուեցան լաւագոյն տպաւորութիւններով: Մեծարանքի երեկոյի նմանող բարձրորակ միջոցառում մըն էր, որուն համար կը շնորհաւորենք կազմակերպիչները:

Մ.

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՄ
ՓԱՍՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
(626) 797-7680

Pashinyan: Azerbaijan Clearly Demonstrates Territorial Claims Towards Armenia

YEREVAN — In a livestream Facebook press conference on Tuesday, Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan explained why the meeting with Russian and Azerbaijani Presidents Vladimir Putin and Ilham Aliyev, scheduled for November 9, did not take place.

Pashinyan said that he had been willing to meet with Aliyev and Putin on November 9, but only if major issues, including the fate of Armenian prisoners of war held in Azerbaijan, were to be discussed.

When it became clear that such topics were not on the table, the meeting was postponed, Pashinyan explained.

“I sincerely said that November 9 is a difficult and bitter day for us, but if it turns out that, for example, we can solve the issue of prisoners, I am ready to participate in this online forum,” Pashinyan said at the press conference that lasted over two hours.

Pashinyan said that with its ag-

Continued on page 2

Armenian FM Says Turkey Sets New Conditions For Normalization

YEREVAN — Turkey sets new conditions for normalizing its relations with Armenia, Foreign Minister Ararat Mirozian said in a recent interview with the French *Le Figaro* daily that was published this week.

Talking to the newspaper during his recent visit to Paris on November 11, Mirozian stressed that Armenia has always supported normalization of relations with Turkey without preconditions and is ready for that now despite the “huge Turkish support” for Azerbaijan in the 2020 war in Nagorno-Karabakh.

“We have received positive signals from Turkey to reopen the dialogue, but it remains complicated. Ankara sets new conditions. Among them is a “corridor” connecting

Azerbaijan and Nakhichevan,” the top Armenian diplomat said in the interview the transcript of which the Armenian Foreign Ministry released on November 20.

Unblocking all transport links in the region is part of a Russia-brokered ceasefire that stopped the 44-day fighting in Nagorno-Karabakh last year. This includes Azerbaijan’s access to its Nakhichevan exclave via Armenian territory.

In the post-war talks Baku appears to have insisted on the extraterritorial status of the future road that Azerbaijani President Ilham Aliyev calls the “Zangezur corridor”.

Armenian Prime Minister Nikol

Continued on page 4

Armenian and Azerbaijani Leaders to Meet in Brussels Next Month

BRUSSELS — President Charles Michel of the European Council held phone calls on 19 November with President Ilham Aliyev of Azerbaijan and Prime Minister Nikol Pashinyan of Armenia, in follow up to discussions earlier this week on the situation in the region and in the context of preparations of the Eastern Partnership Summit, to be held in Brussels on 15 December.

President Charles Michel proposed to host President Ilham Aliyev and Prime Minister Nikol Pashinyan for a meeting in Brussels in the margins of the EaP Summit.

Leaders have agreed to meet in Brussels to discuss the regional situation and ways of overcoming tensions for a prosperous and stable South Caucasus, which the EU supports.

During the phone calls, the Armenian and Azerbaijani leaders have also agreed to establish a direct communication line, at the level of respective Ministers of Defense, to serve as an incident prevention mechanism.

A senior EU official, speaking on

condition of anonymity, has provided some details about the upcoming meeting scheduled for December 15.

“The goal is to bring Pashinyan and Aliyev to the same table for confidence-building measures,” said the EU official.

“It is not clear yet how their Brussels meetings will look like, who of the EU leaders will sit, whether the defense ministers or foreign ministers of Armenia and Azerbaijan will be present,” the EU official told RFE/RL.

“The aim of the forthcoming talks is to establish some sort of trust between the two leaders via confidence building measures, especially in the field of connectivity,” the EU official said.

“We are talking here about transport corridors in Nagorno-Karabakh, transport projects involving both Armenia and Azerbaijan,” the source added.

Prior to the Brussels meeting, a trilateral meeting between Putin, Pashinyan and Aliyev will take place in Sochi on November 26

France and Armenia Regard Azerbaijan's Aggressive Actions as Encroachment on Democracy

PARIS (Arka) -- Gérard Larcher, Speaker of the French Senate, received on Tuesday an Armenian delegation headed by National Assembly Speaker Alen Simonyan, who is on a working visit to participate in a conference titled “Armenia after a year” hosted by the French Senate leader.

During the meeting, both sides spoke about the shelling on the Armenian military outposts by Azerbaijani troops deployed near Norabak village prior to the meeting, resulting in the death of an Armenian soldier. The sides described Azerbaijan's aggressive actions as an encroachment on democracy.

The President of the French Senate noted that they are closely monitor-

ing the situation in Armenia and are well aware of the post-war developments. The Armenian side in its turn highly assessed the resolutions adopted by both chambers of the French Parliament condemning the Azeri-Turkish aggression against Artsakh (Nagorno-Karabakh). It also appreciated the humanitarian assistance provided by the French state and different organizations to Nagorno-Karabakh.

Simonyan, presenting the details of the post-war situation at the request of the President of French Senate, stressed Armenia's call to all international partners to respond clearly to Azerbaijani actions that seriously threaten regional peace and security

Continued on page 4

Armenia Confirms Six Soldiers Killed During November 16 Clashes

YEREVAN -- The Armenian Defense ministry has confirmed the death of six servicemen during renewed border clashes with Azerbaijan earlier this week.

The servicemen have been identified as Senior Lieutenant Taron Sahakyan (born in 1990), contract servicemen Junior Sergeant Meruzhan Harutyunyan (born in 1991), Gurgen Sargsyan (born in 1991) Junior Sergeant Artur Martirosyan (born in 1988) and David Amiryan (born in 1980). The identity of another killed soldier is still being found out.

The ministry earlier reported the death of one soldier and said that communication with 24 other servicemen had been lost, while 13 others were taken prisoner by Azerbaijani forces.

On November 18 late evening the Azerbaijani side handed over the bodies of three Armenian servicemen to the Nagorno-Karabakh State Emergency Service.

The handover that took place in the town of Shushi was mediated by the Russian peacekeepers, deployed in

the Nagorno-Karabakh after last year's 44-day war.

According to preliminary data, the bodies were evacuated from the administrative district of the Ishkhanasar village of Syunik region.

"Intensive work with the mediation and participation of the Russian side is under way to repatriate soldiers who were taken prisoner or went missing as a result of the fighting," the ministry said on November 19, adding that the situation along the Armenian-Azerbaijani border remained "relatively stable" through the morning.

Azerbaijan has said seven of its soldiers were killed and 10 others wounded in the November 16 fighting.

On Monday, Armenia's Defense Ministry said that at about 6:10 pm Azerbaijan's armed forces opened fire from firearms of different calibers at the Armenian positions near the village of Norabak in the eastern Gegharkunik province.

It said that 19-year-old Private Suren Safaryan (born in 2002) was fatally wounded by the fire.

Former President Serzh Sargsyan Charged in New Bribery Case

YEREVAN — Former Armenian President Serzh Sargsyan is being prosecuted in a new corruption case, officials and his lawyer say.

Marina Ohanjanyan, a spokesperson for the Anti-Corruption Committee, confirmed on November 22 Sargsyan's status as an accused party in the criminal case. She did not provide details.

The Anti-Corruption Committee was set up earlier this year to prosecute corruption-related crimes.

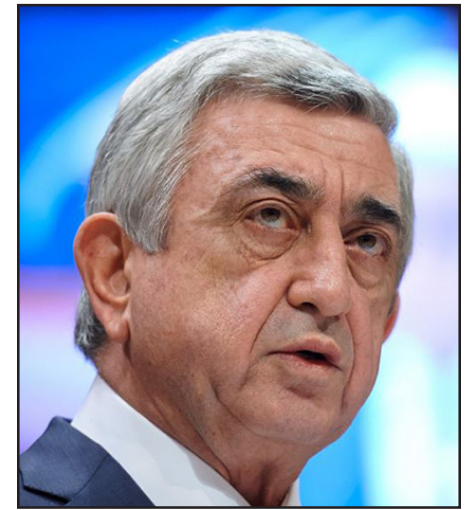
Earlier on Tuesday, Sargsyan's lawyer announced that his client had been summoned by the committee to be interrogated in a new criminal case.

Lawyer Amram Makinyan wrote on Facebook that the case is linked to testimony made against Sargsyan, who was president between 2008 and 2018, by a woman whom he identified only as Silva.

Makinyan was apparently referring to businesswoman Silva Hambardzumyan, whose name has been associated with a high-profile corruption case against another former Armenian president, Robert Kocharyan.

"The irony is that, after 3 1/2 years, they have decided that Silva would testify that she gave a bribe to Serzh Sargsyan too," the lawyer said.

"As part of the same case, Serzh Sargsyan was questioned as a witness two years ago, and no new circumstances have emerged legally since then," he wrote, suggesting that the case had been initiated for political reasons.

Sargsyan went on trial in Yerevan a year ago to face corruption charges he has also rejected as being politically motivated.

The ex-president is accused of organizing the embezzlement of about \$1 million in relation to the alleged misappropriation of fuel.

Sargsyan is also suspected of abuse of power in a criminal case launched last month over the alleged misappropriation of state money.

The case was opened after a leading Armenian investigation website, the Fact Investigation Platform, reported that during Sargsyan's tenure as president, the presidential plane made more than a dozen flights to the German resort of Baden-Baden at the expense of the budget.

Sargsyan and members of his political team also reject these allegations as politically motivated.

Azerbaijan Clearly Demonstrates Territorial Claims

Continued from page 1

gressive policies Azerbaijan not only invades Armenian sovereign territory, but also assails Armenia's "statehood, sovereignty, independence and democracy." He pledged that Yerevan will continue to raise this issue in the international arena.

"Azerbaijan clearly demonstrates that it has territorial claims against Armenia. What does the 'Zangezur corridor' or 'Western Zangezur' expressions mean?" he said. "We have stated before, and now we also declare that we have not discussed the issue in corridor logic, we are not discussing it and will not be discussing it, which does not mean that we are abandoning the agenda of opening regional links."

Pashinyan said that after having been in a blockade for three decades Armenia, in fact, may need regional unblocking more than Azerbaijan. He claimed that Azerbaijan's insistence on corridor logic may be aimed at thwarting Armenia's efforts to achieve this unblocking.

A pledge to unblock "all economic and transport connections in the region" was included in last year's ceasefire agreement. Azerbaijan, in coordination with its close ally Turkey, has imposed a devastating economic blockade on Armenia for over 25 years.

If established, the connection will remain under Armenian sovereignty, Pashinyan said, adding that the ceasefire agreement says that all inter-

national roads will remain under the control of the countries in whose territories they lie.

At his press conference, Pashinyan said that he expects to sign a document in the near future with Azerbaijan establishing a joint commission to demarcate and delimit the two countries' shared border.

"A potential document that will be signed will be traced to the fact that Armenia and Azerbaijan are forming a commission that begins to deal with the delimitation and demarcation of borders," he said.

Answering a question about relations with Turkey, Pashinyan expressed readiness to establish relations with Turkey. "We want to normalize relations with Turkey. But we also want to ask a question to Azerbaijan and Turkey. Do they want to destroy Armenia? Do they want to continue and complete the genocide of the Armenian people? If not, it's a different question. If yes, which should be our choice?" the Prime Minister said.

"I want Turkey and Azerbaijan to answer very clearly – not in words, but in deeds – whether they want to annihilate the Armenian people, whether they want to destroy the Armenian statehood, whether they want to continue the policy of genocide. If yes, what choice do we have, except for resistance? If not, then they are right – there is a historic opportunity to establish peace and stability in this region," the Prime Minister said.

Dutch Parliament Adopts Motions on Azerbaijani Provocations, Armenian POWs

The Dutch Parliament has adopted two motions on Azerbaijan's provocations against Armenia and the lack of democracy in the country, the Armenian Embassy in the Netherlands informs.

In one of the motions, the parliament calls on the government to work with the EU to conduct an independent investigation into the facts of the Armenian-Azerbaijani conflict and to report the results to the parliament as soon as possible.

The second resolution mentions the serious problems of human rights,

free speech and freedom of the press in Azerbaijan, which are deepening. The resolution also addresses the issue of Armenian prisoners of war held in Azerbaijan.

Taking into account the participation of Azerbaijan, a country far from European values, in the Eastern Partnership summit to be held on December 15, 2021, the Dutch parliament calls on the government to draw conclusions from the above-mentioned situations during the EU-Azerbaijan negotiations within the EaP Summit.

Bishop Daniel Findikyan Lectures on the “Healing Mystery of Penance” at Fordham University’s Orthodox Christian Studies Center

“How often have we asked the ageless questions: ‘What have we done to deserve this? What do we have to do to make amends, to make ourselves right with God?’”

Bishop Daniel Findikyan posed those questions in a lecture on November 16, 2021. The Primate of the Eastern Diocese of the Armenian Church of America raised them in the context of the ongoing pandemic crisis, and the disruption it has brought to every human life.

The occasion was the Economos Orthodoxy in America Lecture: the prestigious annual event sponsored by Fordham University’s Orthodox Christian Studies Center. Bishop Daniel joined a roster of distinguished scholars and churchmen who have been featured in that forum, when he delivered the 2021 lecture under the title, “Returning to Normalcy and the Sacrament of Penance.”

Speaking before a live audience at University Church on Fordham’s Rose Hill Campus, Bishop Daniel’s wide-ranging talk wove together strands from Scripture and liturgical practice, from contemporary social observation and the writings of Armenian Church fathers, in order to recover an ancient view of the sacrament of penance that could address the anxieties of the present day.

“The time is right for a critical reassessment of the healing mystery, the healing power of penance in its fullest sense,” Bishop Findikyan said, addressing the audience. The sacrament of penance is more than a periodic attempt to “make ourselves right before God,” he said.

“The Armenian Church’s explicit understanding of penance as a return from sorrow resonates with a sort of

hopeful expectation that is in very short supply in these COVID times.”

The annual Economos lecture series has featured a variety of speakers, including archbishops, reverends, and professors. Last year, Fordham welcomed His Eminence Archbishop Elpidophoros of the Greek Orthodox Archdiocese of America to the Rose Hill campus. Bishop Findikyan is the first Armenian lecturer in the series.

In his speech Bishop Findikyan analyzed the three key parts of this title—normalcy, sacraments, and penance—through the lens of the COVID-19 pandemic.

Over the past 21 months, people across the world have yearned for normalcy, said the bishop. But the pandemic has also given us the opportunity to reconsider what normalcy means.

“No one denies the pain, grief, death, and economic uncertainty, political polarization, and other afflictions that COVID has wrought. Yet ... We would do well to question the instinctive assumption that pre-

COVID, everything was jolly and that the challenge of our age is to return to that previous condition,” said Bishop Findikyan.

A large problem with our pre-pandemic lifestyle is “lust for contentment sought apart from God,” said the bishop. He compared this with the biblical story of Adam and Eve, who surrendered to their desire to eat fruit from a forbidden tree. They gained great knowledge, but lost their innocence.

“The normalcy that many of us desire nowadays is actually the illusion of good food, of delight to the eyes, of desire, and of wisdom. Consciously or unconsciously, I fear that many of us are looking for personal fulfillment apart from God ... The pursuit of such a normal is sinful in the fullest, proper sense of the word, and that path is naked,” said Bishop Findikyan. “The only true path toward those blessed ideals is to be found in Jesus Christ, by means of the mystery of penance.”

We are taught that penance is one of the seven sacraments, said the bishop, but the sacraments are more than a finite number of ceremonies.

“Our incorporation as the body of Christ occurs in every sacramental encounter, in every liturgical celebration,” said Bishop Findikyan. “And so with every one of those celebrations, those sacraments, when we dedicate ourselves to the Church’s liturgical life, we gradually come to an evermore intimate knowledge of God.”

The role of sacramental penance in the pandemic is important, said the bishop—and it should be much more than a “periodic” spiritual encounter.

“Repentance, penance, is that life-giving reconciling action by which we sinners regularly and continuously turn away from grief and come back to God,” said Bishop Findikyan. “Penance should not be an exceptional, occasional intervention, but a continuous journey of realigning one’s thoughts, actions, and commitment to Jesus Christ ... It should be as regular and intrinsic to our spiritual lives as breathing is to one’s physical life.”

Bishop Findikyan described true penance as the “living, throbbing heart of Christian faith and life”—something that is lacking in many parts of American Christianity today.

“The sacrament of penance itself is the norm and the normal to which we aspire,” said Bishop Findikyan, “and to which we really should return, breath by breath, moment by moment.”

The Economos Orthodoxy in America Lecture series has explored how the Orthodox tradition intersects with the American religious experience since its first lecture in 2004. Funding for the lecture is made possible by a landmark endowment from Christ and Anastasia Economos and a generous grant from the Nicholas J. and Anna K. Bouras Foundation, Inc. The lecture series is hosted by Fordham’s Orthodox Christian Studies Center.

Armenian Bar Turns Another Page

Continued from page 3

with elections for open positions on the Board of Governors. Every year, 5-6 members are elected for three-year terms to serve on the 18-member board. Re-elected as governors are Karnig Kerkonian of Illinois, Mesrop Khoudagoulian of California, and Scott Ohnegian of New Jersey. Elected for the first time to the board are Taline Sahakian of New York and Tigran Palyan of California who replace the expiring terms of Armenian Bar leaders and stalwarts Saro Kerkonian and Tina Odjaghian of California. Reflective of her enduring humility, board

member Christine Engustian of Rhode Island offered her unexpired board seat to allow for the next generation of leaders to rise into the ranks of the Armenian Bar’s leadership. Los Angeles Superior Court Judge Amy Ashvanian, a catalyst of several important Armenian Bar initiatives, has assumed that board seat.

The newly assembled Board of Governors then re-elected Lucy Varpetian of California as Chairperson, Taline Sahakian of New York and Raffi Sarrafian of Illinois as Vice Chairpersons, Grant Petrosyan of New York as Secretary, and Gerard Kassabian of California as Treasurer.

France and Armenia Regard

Continued from page 1

and to take effective steps to make Azerbaijan withdraw its armed forces from the Armenian territory.

The sides attached importance to the peaceful settlement of the Nagorno-Karabakh conflict in the framework of the OSCE Minsk Group co-chairmanship and mandate. During the meeting the sides also touched upon the urgent

resolution of post-war humanitarian issues, including the return of all Armenian prisoners of war and civilian hostages held in Azerbaijan.

At the end of the meeting an agreement was signed between the National Assembly of Armenia and the Senate of France, which envisages multi-polar cooperation between the legislative bodies for the sake of friendship and solidarity between two countries.

Armenian FM Says Turkey Sets

Continued from page 1

Pashinyan has rejected the “corridor logic” for unblocking transport routes in the region.

Foreign Minister Mirzoyan also told the French daily that the demand for what Azerbaijan seeks as an extraterritorial corridor cannot be a subject of discussion.

“States must allow transit while maintaining sovereignty over their territory. All transport links in the region must be reopened,” Mirzoyan added.

Turkey has long been a key regional ally of Azerbaijan and has kept its border with Armenia closed for nearly three decades, due to what it said was Armenia’s occupation of Nagorno-Karabakh and surrounding districts.

The Armenian foreign minister also said that the situation in Nagorno-Karabakh remained tense.

“Over the past year Azerbaijan has committed about 30 serious violations of the ceasefire, as a result of which there have been casualties on the Armenian side. Civilians have also been killed. Nevertheless, Armenia is making every effort to establish lasting peace in the

region. However, in order for this process to be effective, these efforts must be bilateral,” Mirzoyan said.

Mirzoyan stressed that Armenia is ready to hand over to Azerbaijan all the maps of minefields in the region that it has its disposal. However, he said, Azerbaijan, “despite having an obligation, does not release Armenian prisoners of war.”

“While we talk about peace, Azerbaijan multiplies xenophobic statements. This is evidenced by the speeches of the president of Azerbaijan, the “Trophy Park” that was opened in Baku last spring, where Armenians are presented in a humiliated and ridiculed way,” the Armenian foreign minister said.

Mirzoyan also stressed the need for resuming talks under the auspices of the OSCE Minsk Group Co-Chairs. “Certainly, the issue of the final settlement of the conflict remains on the agenda. But at this stage we have agreed to go forward by taking small steps, such as to secure the release of prisoners of war and access of international organizations, including UNESCO, to Nagorno-Karabakh for humanitarian purposes,” Mirzoyan said.

Իրաւաբան Ռուբէն Աֆշարեանի Ելոյթը «Մեր Դիտանկիւնէն» Գիրքի Շնորհադէսի Ընթացքին

Ծանօթ խմբ.
Ստորեւ կը ներկայացնենք իրաւաբան Ռուբէն Աւշարեանի ելոյթը, Տօքթ. Արշակ Գազանճեանի «Մեր Դիտանկիւնէն» գիրքի շնորհադէսին առիթով, որոշ յայտարարութիւններով:

Ինծի համար մեծ ուրախութիւնն է պատիւ է կանգնիլ այս ամպիրոնին ետին այս գիշեր, եւ ձեզի, Լոս Անճելոսահայ գաղութի ընտրանիին, ներկայացնել նորատիպ գիրք մը, որ կը բովանդակէ բազմավաստակ, ազգային-հասարակական եւ գաղափարական գործիչի, ու անխոնջ հրապարակագրի եւ մասնաւորաբար հաւասարակշիռութեամբ ղեկավարի մը, յանձինս Տօքթ Արշակ Գազանճեանի, ստորագրած վերջին 100 յօդուածները, որոնք երկարատեւ տարիներու ընթացքին լոյս տեսած են Գալիֆորնիոյ «Մասիս» Շաբաթաթերթի «Մեր Անկիւնէն» խորագրին տակ:

Տասնեակ տարիներու ընթացքին լոյս տեսած իր քաղաքական վերլուծումներէ, ազգային-գաղափարական խորք ունեցող եւ ընկերային նիւթեր արծարծող բազմահարիւր յօդուածներու կողքին, ան հեղինակն է նաեւ սփիւռքահայ կեանքը յուզող երեք ինքնատիպ վէպերու՝ «Անկարելի Երագ» (1959), «Կեանքի Համար» (1966), եւ «Մերին Ամերիկան» (1984):

Իր բեղուն ազգային-հասարակական կեանքի ընթացքին, Տօքթ. Գազանճեան միշտ շատագովն եղած է ազգային միասնակամութեան եւ Հայրենիք-Սփիւռք համագործակցութեան: Հակառակ իր անձին դէմ եղած արտաքին ու ներքին քաղաքական բիրտ ճնշումներու, ան՝ համագործակցութեամբ իր գաղափարակիր ընկերներուն, կարողացած է ազգային միասնութեան եւ համագործակցութեան ոգի ստեղծել սփիւռքի մէջ գործօն ազգային միաւորներու մէջ, մանաւանդ Մեծ Եղեռնի Յիսնամեակէն եւ ապա անցիլ դարու եօթանասունական թուականներէն ետք: Տօքթ. Գազանճեան նաեւ՝ իր իւրաքանչիւր վաստակը ունեցած է Լիբանանեան քաղաքական դատերաբեմի վրայ ձեռքբերուած «գրական չեզօքութեան» կիրարկման մէջ: Հպարտութեամբ կարող ենք առձանագրել այստեղ եւ զինք համարել նման քաղաքականութեան մը ճարտարապետներէն մին, եթէ ոչ նախաձեռնութիւն վերձնող անձը: Մեզմէ միայն կը մնայ իրմէ խնդրել եւ պահանջել հարկին ազգային գերագոյն շահերէն մեկնած իրմէ պահանջել որ այս ուղղութեամբ իր ազգային-քաղաքական յուշերն ու կարեւոր դրուագները թուղթին յանձնելով ազգին

սեփականութիւնը դարձնէ «գրական չեզօքութեան» կիրարկման մանրամասնութիւնները:

Լիբանանի տաղանապալից իրադարձութիւններու որպէս արդիւնք, Տօքթ. Գազանճեան իր ընտանիքին հետ միասին 1989-ին կը փոխադրուի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ, Լոս Անճելոս, ուր որոշ շրջանէ մը ետք կը ստացնէ ՄԴՀԿ-ի Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի Վարիչ Մարմնոյ ատենապետութիւնը, եւ ապա այդ շրջանի պաշտօնական բանբեր՝ «Մասիս» Շաբաթաթերթի խմբագրութիւնը: Ան երկու տասնամեակներ շարունակ անխոնջ կերպով կը խմբագրէ գայն, իր շուրջ հաւաքելով մեր գրագէտները ու հրատարակագիրները:

Վերջին տարիներուն երբ Քուէյթէն գալով կ'այցելէի Լոս Անճելոս եւ բազմիցս անգամներ կը հանդիպէի Տօքթորին հետ, մեր մտերմիկ խօսակցութիւններուն ընթացքին կը փորձէի խանդավառել զինք որ հաւաքէ «Մասիս» Շաբաթաթերթին մէջ իր գրած յօդուածները եւ առանձին գիրքով մը հրատարակէ: Անշուշտ այդքան ալ դիւրին աշխատանք մը չէր, մանաւանդ իրեն համար: Տարիներ շարունակ այս առաջարկութիւնը գէթ մնաց մեր մտերմ երկխօսութեան մէջ:

Նկատելով յոյժ կարեւորութիւնը միասնորոնակ հրատարակութեան մը՝ առանց Տօքթ. Գազանճեանի գիտութեան ու լուրին, յետ երկարատեւ աշխատանքի, պատիւն ունեցայ հաւաքելու, ժողվելու, համագրելու, վերադասաւորելու, խմբագրելու եւ թեմաներու վերածելու իր հեղինակած վերջին 100 ցուցմունք-գրութիւնները որոնք լոյս տեսած են «Մասիս» Շաբաթաթերթին մէջ:

«Տօքթ. Արշակ Գազանճեանի Մեր Դիտանկիւնէն - Ազգային Մտորումներ Ու Կեցուածքներ» խորագրով այս գիրքը լոյս տեսանցեալ տարի՝ 2020 թուականին Լիբանանի մէջ, Պուրճ Համուտի մէջ գտնուող Duo Printing հրատարակչութեան կողմէ: Պսակաւոր ժահրի տարածման պատճառաւ, չկարողացանք պատշաճ կերպով շնորհանդէսներ կազմակերպել Պէյրութի, Քուէյթի կամ Երեւանի մէջ:

Գիրքը կը բաղկանայ 493 էջերէ եւ բաժնուած է երկու գլխաւոր բաժիններէ: Առաջին բաժնի մէջ կը գտնուի Տօքթ Գազանճեանի յօդուածները յամադրող եւ վերախմբագրողին կողմէ գրուած ներածականը, որուն կը յաջորդէ «Այս Հատորի Հրատարակման Առիթով» որմէ ետք ընթերցողը կը ծանօթանայ Տօքթորին կենսագրականին: Առաջին բաժնին մէջ յատկանշական մաս մը տրամադրուած է 16 վկայութիւններու, որոնք գրուած են տարբեր բարձրաստիճան կղերականներու կողմէ, ինչպէս Յովնան Սրբազանն ու Մուշեղ Սրբազանը, ինչպէս նաեւ հանրածանօթ մտաւորականներու, մամուլի սպասաւորներու, հասարակական գործիչներու եւ մտերմ բարեկամներու կողմէ, որոնց անխտիր առանձին-առանձին շնորհակալութիւններս կը յայտնեմ:

Սրտագին շնորհաւորութիւններ մեր շատ սիրելի եւ յարգելի Տօքթ. Արշակ եւ Տիկին Վարդուի Գազանճեաններուն «Մեր Դիտանկիւնէն» հոյակապ գիրքին շնորհանդէսին առիթով: Արժան եւ իրաւ:

Յարգելի եւ Սիրելի Տօքթ Արշակ եւ Տիկին Վարդուի Գազանճեան Որքան պիտի փափաքէիք ներկայ ըլլալ սոյն բացառիկ առիթին երեցկին ու ես, արդէն իսկ կարդացած ըլլալէ ետք հեղինակին ազգային պարզ եւ խորաբախանց մտորումներն ու կեցուածքները ինձի ուղարկուած եւ մակագրուած բացառիկ օրինակէն: Սակայն առողջական պատճառներով, ոչ հիւանդութիւն այլ ուսներու տկարութիւն եւ քալելու դժուարութիւն արգելք պիտի հանդիսանան: Սակայն վստահ եղէք թէ առաջին արձաններուն վրայ նստած կը գտնէք մեզ հեռաւոր դիտարկումով:

Յայտարարում, կեդրոնաձիգ ու վերանորոգ առաքինութիւններով կառուցուած է ձեր գիրքը, մի ըսք զարդարուած, քիչ է այդ: Տօքթ. որ Արշակ Գազանճեանի միտքն ու գրիչը արդարութեան հիմունքով լուսաւորուեցան միշտ, բիրեղացնելով մեր մայրենի լեզուն տարիներ շարունակ մասնաւորաբար հեռաւոր եւ փորձաքանաւոր այս ափերուն վրայ:

Տօքթ. Գազանճեանին անունը շատ վաղուց հեռուներէն կը հնչէր ականջիս Գալիֆորնիա հաստատուելէ տարիներ առաջ՝ հեռաւոր Ֆլորիտայի մէջ: Հաճոյքով եւ հպարտութեամբ միշտ կարդացած եմ իր իմաստուն եւ հաւասարակշիռ խմբագրականները ՄԱՍԻՍ-ին մէջ, յարգելի միւս մտաւորական Տօքթ. Յարութիւն Սաղրեանի զուգորդութեամբ: Եկայ ու տեսայ երկուքն ալ բարձր գահերու վրայ նստած ամեն խոնարհ անձինք: Անոնք մեծութիւնը ճանաչեցան խոնարհութեան եւ լրջախոհ աշխատանքի մէջ անտրտունը:

Սրտագինս կը շնորհաւորենք լաւագոյն մաղթանքներով մեր շատ սիրելի Տօքթ. եւ Տիկին Գազանճեանները իրենց այս շատ արժանի երեկոյթին ու շնորհանդէսին առիթով:

Աղօթարար՝
Տ. Ձաւէն Ա. Քահանայ եւ Երեցկին ճոյս Արզումանեան

Լոր բաժիններէ: Առաջին բաժնի մէջ կը գտնուի Տօքթ Գազանճեանի յօդուածները յամադրող եւ վերախմբագրողին կողմէ գրուած ներածականը, որուն կը յաջորդէ նոյնինքն Տօքթ Գազանճեանի կողմէ գրուած խօսքը «Այս Հատորի Հրատարակման Առիթով» որմէ ետք ընթերցողը կը ծանօթանայ Տօքթորին կենսագրականին: Առաջին բաժնին մէջ յատկանշական մաս մը տրամադրուած է 16 վկայութիւններու, որոնք գրուած են տարբեր բարձրաստիճան կղերականներու կողմէ, ինչպէս Յովնան Սրբազանն ու Մուշեղ Սրբազանը, ինչպէս նաեւ հանրածանօթ մտաւորականներու, մամուլի սպասաւորներու, հասարակական գործիչներու եւ մտերմ բարեկամներու կողմէ, որոնց անխտիր առանձին-առանձին շնորհակալութիւններս կը յայտնեմ:

Իսկ գիրքին երկրորդ բաժնի մէջ կ'ընդգրկէ Տօքթ Գազանճեանին վերջին 100 յօդուածները, վերադասաւորուած ձեւով եւ բաժնուած 12 տարբեր ենթաբաժնուածներու եւ թեմաներու:

Տօքթ. Գազանճեանի գրութիւնները առաջնահերթ եւ ազգը յուզող հետաքրքրական նիւթեր եղած են: Մասնաւորաբար իր մտածողութեան արգասիքը հանդիսացած է հայրենական ամէնօրեայ մտահոգութիւնները, ինչպէս նաեւ Արցախեան հիմնախնդիրը: Իր գրութիւններով ան արտայայտած է քաղաքական համարձակ ու յանդուգն կեցուածքներ՝ հայրենիքի եւ Սփիւռքի հիմնահարցերուն նկատմամբ: Քննադատած է հայրենի իշխանութիւններու թերութիւնները, բայց մի՛շտ ներկայացնելով ակնյի լաւն ու գործնական տարբերակները կամ միջոցարկումները:

Հայաստանի Հանրապետութեան նորընտիր նախագահի մը երդման արարողութեան առիթով արտասանուած ճառի բովանդակութիւնը, օրինակի համար, ան քննադատած է որպէս զուրկ որեւէ մէկ գործնական յանձնառութիւններէ: Ան պոռթկումով նոյնինքն Հանրապետութեան Նախագահին ուղղելով խօսքը, գրած է.

Ոչ, Պրն. Նախագահ, ինչպէս գիտէք, այս չէ շիտակ ճամբան...

Շիտակ ճամբան այն է, որ ազատ կ'արձակուին քաղաքական բանտարկեալները: Կը դադրին քաղաքական հետապնդումները եւ կը վերանայուին Արտակարգ Դրութեամբ կամայականօրէն կանխարգիլուած յօդուածները: Ան կ'աւելցնէ թէ հաշուեյարդարի պէտք է ենթարկուին Ազատութեան հրատարակի վրայ, Մարտի 1-ի խաղաղ ժողովուրդի վրայ կրակողները: Միմիայն այդ ժամանակ կը գրէ Գազանճեան, կը վերականգնի վստահութեան մթնոլորտը եւ կը նախաձեռնուի երկխօսութիւնը: Հաւատացէ՛ք, Պրն. Նախագահ, կը թելաթելէ Գազանճեան:

Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետի մը անակնկալ մահը, առիթ եղած է Գազանճեանին, որ վերջին 1999-ի Հոկտեմբերեան աղետը որ խլած էր, ըստ իր սահմանումին, անզուգական երկու նահատակներ. Ազգային Ժողովի Նախագահ՝ վաստակաշատ կարէն Տեմիրճեանն ու Հանրապետութեան Նախարարաց Խորհուրդի Պետ՝ ազգային հերոս Վազգէն Սարգիսեանը: Գազանճեան վրդովումով կը բողբէ թէ համազգայնօրէն դատապարտուած եւ իշխանութիւններու կողմէ լուծութեամբ դիմագրուած քաղաքական ստորին ոճիւր նենգօրէն կ'անտեսուի մինչեւ օրս:

Հայրենիքի անկախութեան ձեռքբերումը, կարելիութիւն չէր կրնար ըլլալ, կը գրէ Գազանճեան, առանց ազգային գիտակցութեան եւ առանց ազգային ինքնուրոյնութեան ձեւաւորման: Անոր պահպանութիւնը, կ'աւելցնէ ան, հայ անհատներու սրբազան պարտականութիւնն է: Իսկ հայրենակառուցումը, ան կը նկատէ սրբազան առաքելութիւն մը:

Հայրենիքի խորհրդարանական ընտրութիւնները, միւս կողմէ, շարժառիթ եղած են Տօքթորին համար, որ յորդորէ հայրենական հատուածը հայ ժողովուրդին, որ վերադառնայ իր ակունքներուն, տէր կանգնելով իր ազգային երազներուն: Դասել հայրենիքը ամէն բանէ վեր, բնաւ չվհատելով, որովհետեւ Գազանճեան ներքնապէս հա-

Իրաւաբան Ռուբէն Աֆշարեանի Ելոյթը

Շարունակուած էջ 11-էն

մոզոլուած էր, եւ տակաւին կը մնայ նոյն համոզումին վրայ, թէ ժողովուրդը անպայման կը յաղթէ անիրաւութիւններուն եւ անիրաւ իշխանութիւններուն:

Իսկ նախագահական ընտրութիւնները առիթ ընծայած են Տօքթորին, որ մղէ հայ ժողովուրդը ճշգրիտ ընտրութիւններ ընելու, քուէատուփերուն մէջ, յանուն արդարութեան, եւ հայրենիքէն ներս կենսունակ կեանքի մը ապահովման համար:

Տօքթ Գագանճեան, իր յօդուածներուն մէջ հաւատք յայտնած է, թէ հայրենիքը պէտք է դառնայ մարդու իրաւունքներու եւ ազգի ազատ ինքնորոշման երկիր, ուր ժողովրդավարութիւնն ու իրաւական համակարգը պէտք է որ ժողովուրդին ապահովէ բարեկեցիկ կեանք մը:

Սակայն եւ այնպէս, Գագանճեան ուրիշ յօդուածով մը ցաւ ի սիրտ կը գանգատի թէ հակառակ «Հայաստանի Անկախութեան Հռչակագրի» մէջ յիշուած ընկերային դրութեան, գիրի եւ խօսքի ազատութեան եւ ժողովրդավարական սկզբունքներու հաստատման, անարդարութիւն կը տիրէ երկրին մէջ:

Արցախեան խոհեր խորագրին տակ, Տօքթ. Գագանճեան կը գրէ թէ Շուշին կը պատկանի հայ ժողովուրդին: Ան Շուշին կը նկատէ Հայաստան աշխարհի գոյութեան պահպանման երաշխիքը: Արդարեւ, ան կը քաջալերէ որ լոսանձելոսահայութիւնը աշխոյժօրէն նեցուկ կանգնի Հայաստան Համահայկան Հիմնադրամի դրամարշաւներուն որպէսզի ազգը կարողանայ վերակառուցել Շուշին: Ան կը պատգամէ որ ամէն ազնիւ հայ մարդ, անկախ իր դաւանանքէն ու գաղափարական դիրքորոշումէն, անվերապահօրէն պարտի բերել իր նիւթական նպաստը Շուշի վերականգնումի աշխատանքներուն, եզրակացնելով որ կեանքի գնով պաշտպանելը Շուշին, ամէն հայու նուիրական պարտականութիւնը պէտք է դառնայ:

Ինչ կը վերաբերի վարդենիս-Մարտակերտ ճանապարհի շինարարութեան հարցով, Տօքթ Գագանճեան նկատած է որ սոյն մայրուղին յոյժ կարեւոր միջոց մըն էր Արցախը պաշտպանելու: Հետեւաբար ան շեշտած է որ հայ ժողովուրդի բոլոր կառույցներուն ճիտի պարտքն էր, միասնաբար եւ վճռորոշ շարքերով մասնակցելու այդ մայրուղիի ծրագրի իրագործման դրամահաւաքին, յանուն հայրենիքի եւ ազգային արժանապատուութեան:

Սփիւռք-Հայրենիք Գործակցութեան թեմայի տակ, Տօքթ Գագանճեան նշանաբան որդեգրած է «Մէկ Ազգ, Մէկ Եկեղեցի եւ Մէկ Հայրենիք» լոզունքն ու հասկացողութիւնը, ըլլայ անիկա կրօնական ծիրէն ներս թէ քաղաքական միջավայրին մէջ: Ան խանդավառութեամբ ողջունած է Հայաստանի Հանրապետութեան Սփիւռքի Նախարարութեան հաստատումը, կարեւոր դրուակ մը նկատելով գայն, ազգային միասնականութեան իրագործման մէջ:

Այս հրատարակուած գիրքի մէջի բովանդակուած յօդուածներուն գրեթէ մէկ չորրորդը «Հայոց

Ցեղասպանութեան ճանաչման Ուղիով» թէմայի տակ կը գտնուի: Երեւոյթ մը որ ցոյց կու տայ թէ Տօքթ Գագանճեան որքան բծախնդրութեամբ եւ հետեւողական կերպով հետեւած է ժամանակակից իրադաճութիւններուն այս ուղղութեամբ: Իր յօդուածները ուսումնասիրելէ ետք ընթերցողը կը հետեւցնէ որ Տօքթ Գագանճեան, իր մտադրացումներն ու առարկայական վերլուծումները մամուլին յանձնելէ առաջ, անպայմանօրէն օրը օրին կը հետեւէր մամուլի մէջ լոյս տեսնող քաղական թէ ընկերային խորք ունեցող յօդուածներուն: Գագանճեան ոչ միայն Լոսանձելոսահայ մամուլը աչքէ կ'անցնէր, այլ նաեւ տարբեր-տարբեր հայրենական թէ սփիւռքեան թերթերու բովանդակութիւնները: Ան մօտէն կը հետեւէր Լիբանան լոյս տեսնող «L'Orient Le Jour» օրաթերթին, ինչպէս նաեւ Ֆրանսական «Le Figaro» եւ «Paris Match» թերթերուն: Անպակաս էին «Los Angeles Times» եւ «New York Times» ի յօդուածները իր ընթերցումներուն: Մասնաւոր կարեւոր կեդրոնացում կ'ընծայէր եւ չարտեւ կերպով կը հետեւէր թրքական եւ թրքահայ մամուլին մէջ լոյս տեսնող յօդուածներուն, որոնք անմիջականօրէն կ'առընչուէին Պոլսահայ եւ կամ սփիւռքահայ կեանքին հետ: Ի մասնաւորի, Տօքթորը, կը նկատէր որ ուրիշ թերթերու կողքին կը թղթատէր «Turkish Daily News»ը, «Հիւրիյէթ»ն ու «Թարաֆ» թերթերը:

Ան բնաւ առիթ չէ կորսնցուցած հանդիմանի հակասելու եւ հրապարակագրային ձեւով բանավիճելու թրքական թերթերու մէջ գրուած հակահայ միտքերուն հետ: «Turkish Daily News»ի մէջ մասնաւորաբար լոյս տեսած յօդուածի մը առիթով, որ թուրք տեսաբան Մեմէտ Ալի Բերանդի ստորագրութիւնը կը կրէր, Տօքթ Արշակ Գագանճեան մի քանի յօդուածներով հակասեց եւ միեւնոյն ժամանակ փորձեց լուսաբանել թուրք տեսաբանին թէ Հայոց Ցեղասպանութեան առընչուած, ճանաչման օրինագիծը Ամերիկայի Գոնկրէսի կողմէ «խայտառակութիւն» բնաւ չէ Թուրքիոյ համար, ինչպէս որ թուրք մտաւորականը կը բնութագրէր իր յօդուածին մէջ: Իսկ նոյն Ալի Բերանդին մտադրացած կարծիքին որ թուրքերը պէտք է պաշտպանեն իրենց թոռները տառապանքէ եւ ամօթէ: Տօքթ Գագանճեան վիճած է այս թունաւոր մտայնութեան դէմ առաջ դնելով մի քանի հարցադրումներ թէ արդեօք «խայտառակութիւն» է ճշմարտութեան ու արդարութեան կողքին կանգնելը, թէ դէմ գալը: Գագանճեան կը համարէ թէ խայտարակութիւն է պատմութիւնը խեղաթիւրելը եւ մանաւանդ փաստական ճշմարտութիւնները ուրանալը: Իսկ «թուրքերու թոռներու տառապանք»ը, Գագանճեան կ'աւելցնէ թէ այդ «տառապանք»ը կը մաքրուի միմիայն ու միայն երբ այդ թուրք «թոռներ»ուն հասակակից անմեղ հայ մանուկներու թափած արեան արդար հատուցումով:

Իսկ ինչ կը վերաբերի նոյն ինքն Մեմէտ Ալի Բերանդի այն հաստատումին թէ Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչումով Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու եւ թուրքիոյ փոխ-յարաբերութիւն-

ները կը թունաւորուին, եւ այն հարցադրումին որ «արժէ՞ ուիսկի ենթադրել երկողմ յարաբերութիւնները մի քանի հազար հայերու պատճառաւ»: Տօքթ Գագանճեան ի պատասխան, կը զգուշացնէ Բերանդին ու թուրք ղեկավարները թէ «Ամբողջական Հայը միասնական է եւ կը բռնցքանա՛յ իր հայրենիքի պաշտպանութեան ու ազգային պահանջատիրութեան սրբազան առաքելութեան ճանապարհին»: Թուրքեր կ'աւելցնէ ան. «լա՛ւ իմացէ՛ք»:

Բերանդի ու բերանդանման մտածելակերպ ունեցող թուրք տեսաբաններու դիմաց, Տօքթ Գագանճեան իր յօդուածներուն մէջ նաեւ կը մէջբերէ ուրիշ թուրք մտաւորականներու քննադատութիւնները նոյն ինքն թուրքոյ ղեկավարներուն դէմ: Արդարեւ, «Թարաֆ» թրքական թերթի մէջ տնտեսագէտ եւ ընկերային գիտութիւններու մասնագէտ Ահմետ Ալքանի ստորագրած քննադատութիւնը թուրք ղեկավարներու կրակորական կեցուցաքննի հանդէպ Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման հարցով, Տօքթորը կը գնահատէ անոր խիզախութիւնը եւ կը նախատեսէ թէ մօտ ապագային Ալքաններուն նման թուրք մտաւորականներ պիտի ծառայեն Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման, դատաւարտման ու հատուցման համար:

Նոյն թեմայի տակ Տօքթորը կը գրէ, որ թեկուզ Հայկական Նիւրէնպէրկ մը տեղի չէ ունեցած, սակայն եւ այնպէս, Նիւրէնպէրկէն բարձրանալիք արդարութեան վճիռը, ան կը գտնէ, Ֆրանսայի Երեսփոխանական ժողովի եւ ապա Ֆրանսական Մերակոյտի կողմէ օրէնքի վերածուած բանաձեւին մէջ, ուր Հայկական Ցեղասպանութեան ժխտումը քրէական յանցագործութիւն կը դառնայ: Մեմէտ կը հաւատանք, կ'ըսէ Գագանճեան, որ Ֆրանսայի՝ տղամարդու այս կեցուածքին շուտով պիտի հետեւին ուրիշներ յանուն՝ արդարութեան յաղթանակին:

Հայ-թուրք փոխ-յարաբերութիւնները եւս եղած են Տօքթորին թեմաներէն մին: Ան իր յօդուածներուն մէջ բազմիցս անհազանգած է թէ պէտք է խանդավարուիլ թուրքոյ կողմէ արտայայտուած ձեւաչափ վրայ: Ան շեշտած է որ Թուրքիա, Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցի լուծման մէջ յատկ կողմ մըն է, եւ անոր տնտեսական շրջափակման վերացումը Հայաստանի, պայմանաւորուած է հայկական ուժերու Արցախէն հեռացումով:

Տօքթորը տասնամեակ մը առաջ արդէն նախազգուշացուցած էր մեծ աղետի մը գոյութեան մասին եւ հարց կու տար հայրենի իշխանութիւններուն թէ մինչեւ ե՞րբ կարելի պիտի դառնալ անդուրժել թուրք ու ազգերի քմահաճ ու կեղծ խաղերուն՝ պարզապէս արտաքին աշխարհի կողմէ արտասանուած մի քանի մը գնահատական լուսանցքային խօսքերուն արժանանալու համար:

Տօքթ. Գագանճեանի մտահոգութիւններու եւ գրութիւններու մէջ անպակաս մնացած են նաեւ Միջին Արեւելեան քաղաքա-տնտեսական խնդիրները: Ան մասնաւոր կեդրոնացումի արժանացուցած է Լիբանանեան իրադարձութիւններն ու Սուրիական տագնապը, անմիջական եւ շեշտակի կերպով անհազանգի ենթադրելով սուրիահայ գաղութի տնտեսական եւ ապահովուական իրավիճակը:

Իր վերլուծումներուն մէջ, Լիբանանեան տագնապի լուծումը ան յայտնած է, թէ պէտք է գայ նոյնինքն լիբանանցիներու կողմէ: Ան տեսած է թէ ներքին թատերաբեմի վրայ երիտասարդութեամբ է որ միայն Լիբանան կը վերագտնէ իր երբեմնի խաղաղ, յառաջադէմ, բարգաւաճ կեանքը:

Սուրիահայ համայնքի մասին Տօքթորը ցաւ յայտնած է սուրիական հայրենիքի մէջ տեղի ունեցող խնդիրներուն եւ կոչ ուղղած է համայն հայութեան որ գորաշարժի ենթարկուին եւ միասնական օգնութեան ձեռք երկարեն Սուրիոյ իրենց քոյրերուն եւ եղբայրներուն:

Այս իսկ հարցով, Տօքթորը պատգամ ուղղած է հայրենի պետութեան, եւ ժողովուրդին, որ գիտակցելով իր հայրենական պետական կարելիութիւններուն, դիւանագիտական արժանիքներուն եւ համագաղային ուժականութեան, որ գորակցին Սուրիոյ մէջ խաղաղութեան հաստատման կապակցութեան եւ մասնաւորապէս, Քեսապի եւ Հալէպի հայերուն փութացնել նիւթական օժանդակութիւն:

Ինչ կը վերաբերի ազգային, կրօնա-ընկերային հարցերու մասին, Տօքթ Գագանճեանի գրիչը մնաց միշտ հոսող: Ան գրած է Սրբ. Յարութեան հրաշափառ երեւոյթի մասին նկատելով գայն որպէս անկիւնադարձային նշանակութիւն ունեցող երեւոյթ քրիստոնեայ ժողովուրդներու կեանքին մէջ: Սրբ. Յարութեան հրաշագործութեան Սրբազան պատգամն է, խրատած է ան, որ պէտք է կառուցած մնալ հայ ժողովուրդի հաւատաւոր նախնիքներէն աւանդ մնացած ազգային ժառանգութիւններուն՝ մեքրոպեան լեզուին, մշակոյթին, ազգին ու հայրենիքին:

Ան նկատած է որ հայ լեզուով ու գիրով ծնունդ կ'առնէ ազգային մշակոյթը, եւ իր մէջ կ'ամփոփէ հայ ազգի մը ամբողջական արժանիքները:

Ան համոզուած է որ Մաշտոցեան այբուբենի յօրինման հրաշագործութիւնը՝ փրկած է հայ ազգը, դէպի ձուլում տարբեր կրօններու ներթափանցումներէն:

Այս վերոյիշեալ հարուստ եւ այժմէական նիւթերու կողքին, Տօքթ Գագանճեան, որպէս խմբագիր, մասնաւոր կարեւորութիւն տուած է բնութագրելու Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան ազգային, քաղաքական եւ ազգային պահանջատիրական դիրքորոշումներուն, տուեալ ժամանակահատուածի կեանքէն ներս: «Մասիս» Շաբաթաթերթով ան շարունակած է հետեւողականօրէն ու աններող կեցուցաք որդեգրել բոլոր անոնց հանդէպ, որոնք հատուածական, եւ կամ անձնական շահերով կ'առաջնորդուէին սփիւռքեան եւ կամ հայրենական կառուցողական պայմաններու ներքեւ:

Ան բծախնդրօրէն արձագանքած է Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի Հնչակեան կուսակցութեան Պատգամաւորական ժողովներուն մէջ առնուած որոշումներու մասին: Հպարտութեամբ արտայայտուած է Հնչակեան Քսաններու կեանքին ու գործունէութեան մասին: Ան իւրապատուկ նշանակութիւն գտած է անոնց մէջ եւ անոնց նահատակութիւնը, նկատած՝ ազգային գոյութեան պահպանման եւ

Շնորհակալութեան Օր Աստուծոյ Շնորհքի Ներգործութեամբ Նոյեմբեր 25, 2021

ԶԱԻԷՆ Ա. ՔՅՆՅ. ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Պատուաբեր Տօնը

Բացառիկ տօն մըն է այս Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն յատուկ, պատուաբեր տօն մը չիրաւի, երբ աշխարհի ամենէն բազմաբաղ երկիրը օր մը կը յատկացնէ Գոհաբանելու գլխաւորաբար եւ շնորհակալութիւն յայտնելու իր բոլոր բարիքներուն համար: Պատիւ Ամերիկացի մօտաւոր անցեալի նախագահներուն իրենց բացառիկ նկատառումին համար:

Երկիրն ամբողջ կը դադրի աշխատելէ եւ կարծէք ի ծունր եկած իր բազմամիլիոն ժողովուրդով պահ մը իր հայեացքը դէպի վեր կ'առնէ ի մեծ տարբերութիւն իր առօրեայ դէպի վար արդար ու նաեւ մեղսալից սովորակներէն: Այս պիտի ըլլայ իտէսալ իմաստը տօնին եթէ մարդիկ հրաշքով մը իսկապէս վեր նային, աղօթք մը արտասանեն, եւ իրենց պարտքը համարեն գոհ ըլլալ եւ մանաւանդ շնորհակալ ըլլալ: Սուրբ Գիրքի պատուէրն է այս որ գործի կը վերածուի:

Շնորհակալ Ըլլալ

Մեր մայրենի լեզուն ճկուն է եւ միշտ իմաստալից եթէ ջինջ պահենք զայն, անոր արմատները Սուրբ Գիրքի գրաբար թարգմանութեան վրայ հիմնուած տեսնելով, ու գործածելով մեր թարգմանիչ ու Պատմիչ նախահայրերուն լեզուն որմէ ծագում առաւ մեր գիտցած աշխարհաբար հայերէնը: Մեր ուղղամիտ հայերէն լեզուն անգլերէն «Thanksgiving» բառին դիմաց թարգմանաբար «Գոհաբանութեան Օր» չըսէք, այլ «Շնորհակալութեան Օր», անոր մէջ Աստուծոյ շնորհքը տեսնելով եւ բացայայտելով:

Իսկ ի՞նչ է «շնորհք»ը, այն որ կը ճանչցուի որպէս Աստուծոյ մարդոց ընծայած լաւագոյն պարգեւն ու լծակիցը: Յիշենք միշտ երբ անձ մը «անշնորհք» կ'որակուի պարզ այն պատճառով որ Աստուծոյ ընծան ու լծակիցը չունի ի՛ր իսկ վարձունքին եւ ազատ կամքին հետեւանքով, վերջինս դարձեալ Աստուծոյ տրուած բոլորին հաւասարապէս: Շնորհքը ածական մը չէ, այլ մարդու հոգեկան ու մտային առաքինութեանց կշիռն է, արդարութիւն, ճշմարտախօսութիւն, յարգալից վերաբերմունք՝ հեռու պատեհապաշտութենէ եւ ինքնագովութենէ:

Բնականաբար «շնորհակալութիւն» բառն ալ հարկ է պարզաբանել իր բայարմատով: Հոն շնորհք բառէն գատ կայ անշուշտ նաեւ բայը որ արարքը կը գործադրէ: «Կալ» վերջնամասնիկը պարզապէս «ընդունիլ» բային անցեալ ընդունելութիւնն է քերականորէն բացատրելով: Այսինքն երբ ես շնորհակալ եմ որեւէ բանի համար, գաւաթ մը ջուրի եւ կամ որեւէ օգնութեան համար, արտայայտած կ'ըլլամ «Շնորհքի փոխանցումը» Աստուծոյ անոր որ բարիք ըրաւ ու հասաւ իմ կարիքներուն, ու ես եղայ շնորհընկալը: Յայտնապէս իմաստալից ու հոգեւոր արտայայտութիւն, շատ աւելի բարձր քան պարզ «պարտական մնալու» ըզձանքէն:

Շնորհակալութեան Օրը զոր այս բարի եւ բերկրառատ երկիրը կը տօնէ անձնական բարիքէ անդին Աստուծային Շնորհք կը թելադրէ ստեղծուած բոլոր բարիքներուն համար, արմտիք եւ բուսականութիւն, միաբան սիրով ապրիլ եւ երկիրը անարատ պահել, բոլորն ալ հայերէն լեզուով պտղաբեր կը դառնան Շնորհքի ուժով ու ներգործութեամբ: Շատ մեծ ցանկութիւն մըն է այս վերջինը չիրաւի՝ ակնկալելով երկիրը անարատ պահել մեղսալից այս կեանքին մէջ: Մարդիկ այն ատեն միայն երկիրը անարատ կը պահեն երբ իրենք ապրին անարատ կեանք, եւ ի ցոյց մարդկան միայն չտօնեն այս բացառիկ օրը որպէս սովորութիւն, զայն հանգստեան առիթի վերածելով նոյնիսկ:

Ընտանիքի Հարստութիւն

Մարդոց կեանքը փորձանքներով լեցուն է, մասնաւորաբար իրենց ձեռքով ու կամքով գոյացած: Կան անշուշտ նաեւ բնութեան փորձանքները: Առաջիններէն հեռու մնալու լաւագոյն կերպը ընտանիքի կազմութիւնն է ու անոր անխախտ ընթացքը որ լաւագոյնս կը յայտնուի Շնորհակալութեան Օրը: Ընտանիքներ անպայման կը միանան մեծով ու պզտիկով: Կը ճաշակեն գոհաբանելով գլխաւորաբար իր շնորհներուն առատ բաշխումին համար: Մեր լեզուով ընտանեկան ուրախութիւնն ու գոհունակութիւնը գիրար կը լրացնեն «շնորհք»ի շողկապով: Եթէ այս կարելի ըլլայ գործադրել այն ատեն Շնորհակալութեան Օրը միայն պատմական անցեալին չի մնար, երբ առաջին պանդուխտները Ամերիկեան ափերը հասան: Անոնց առաջին պարտքը եղաւ շնորհակալ ըլլալ առաջին իրենց ընթրիքով՝ նախնագոյն պայմաններու տակ:

Եթէ առաջին տարիներուն Անգլիայէն գաղթական ու փախստական խումբ մը մարդիկ Ամերիկեան ափերը եկան ու հաստատուեցան, այսօր Ամերիկայի բովանդակ ժողովուրդը կազմուած է բազմադիմի ազգութիւններէ եւ ժողովուրդներէ: Բոլորն ալ, հայերը ընդգրկեալ, որքան երախտապարտ պիտի մնան նոյն ազգերու ընտանեկան կեանքին որ մի քանի դարեր ետք դարձաւ աշխարհի առաջնատար երկիրը որուն «այք ամենեցուն ի նա հայէին»: Առաջին գաղթականներու գոհաբանութիւնը իսկապէս Աստուծոյ Շնորհքով օժտուած էր որ ուռճացաւ մարդոց շնորհալի եւ աշխատունակ արդիւնքներով: Ահա «Շնորհակալութեան» եւ «Գոհաբանութեան» հասարակաց յայտարարը:

Շնորհընկալ Հայեր

Հայեր անցեալ 150 եւ աւելի տարիներէ ի վեր իրենց բնօրրանէն հետզհետէ եկան զարգանալու եւ ապահով կեանք վարելու Ամերիկայի մէջ: Ունինք անոնց պարբերական գաղթի վաւերական ու մանրամասնեալ պատմութիւնը, գրուած եւ բազմիցս հրատարակուած: Հալածանքներէ եւ ցեղասպանութենէ ազատած Հայեր ապաստան գտան այս երկիրն մէջ, հրաշալի կերպով

Շար.ը էջ 15

Հայաստանի 3 Քաղաքներուն Կիրականացուեն Մշակութային Ռազմավարութեան Ստեղծման Ծրագրեր

ՊԱՊԻՆ ՍՈՒՐԱԴԵԱՆ

Երեւանի «Գիտթէ» կեդրոնում տեղի ունեցաւ Եւրոպական միութեան աջակցութեամբ կազմակերպուող «ԵՄ-ն՝ յանուն մշակույթի» (EU4Culture) ծրագրի շրջանակում համայնքային մշակութային ռազմավարութեան մշակման համար Հայաստանից ընտրուած 3 քաղաքների պաշտօնական ազդարարման եւ մրցանակների յանձնման արարողութիւնը:

րացնել մշակութային եւ ստեղծագործական կապերը: ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Արթուր Մարտիրոսեանը ողջունելով ներկաներին՝ կարեւորեց Հայաստանում «Eu4Culture» ծրագրի իրականացումը տարածքային համաչափ զարգացման շրջանակում մարզերում մշակութային կեանքի եւ մշակութաստեղծ գործունէութեան ակտիւացման, մշակութային արտադրանքը համայնքների բնակիչներին մատուցելու եւ

Միջոցառմանը ողջոյնի խօսքով հանդէս են եկել ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Արթուր Մարտիրոսեանը եւ Հայաստանում ԵՄ պատուիրակութեան ղեկավար Անդրէայ Վիկտորինը:

EU4Culture-ը քառամեայ ծրագիր է, որը ֆինանսաւորուած է Եւրոպական միութեան կողմից, աջակցում է մշակույթի ոլորտին՝ կեդրոնանալով Արեւելեան գործընկերութեան երկրների մարզային քաղաքների վրայ: Դրամաշնորհային յայտերի մրցութիւն մեկնարկել է 2021 թուականի Մայիսին եւ կը գործի մինչեւ 2024 թուականի Դեկտեմբերը: Ընտրուած երեք քաղաքները՝ Սեւանը, Չարենցաւանը եւ Իջեւանը, կը ստանան 30.000 եւրօ դրամաշնորհ՝ մշակույթի զարգացման ռազմավարութիւն մշակելու համար, այնուհետեւ կ'ընտրուի լաւագոյն ՏԻՄ (տեղական ինքնակառավարման մարմին) մշակութային ռազմավարութիւնը՝ 300.000 եւրօ գումարով տուեալ համայնքում այն իրականացնելու համար:

EU4Culture-ի նպատակն է նպաստել մշակույթի դերի՝ որպէս տարածաշրջանում աճի եւ սոցիալական զարգացման շարժիչ ուժի բարձրացմանը, օգնել մարզային քաղաքներին՝ մշակույթի միջոցով խթանելու տնտեսութիւնը, հզօ-

նրանց՝ մշակութային արտադրանքի ստեղծման մէջ ներգրաւման տեսանկիւնից՝ այդ առումով ընդգծելով ՏԻՄ դերակատարութիւնը:

Փոխնախարարը որպէս առանձնատարութիւն ընդգծեց ծրագրի մրցակցային բնույթը. «Վստահ եմ, որ առողջ մրցակցութեան պայմաններում մենք, բացի երեք քաղաքներում մշակութային ռազմավարութիւն ունենալուց, կ'ապահովենք ՏԻՄ մշակութային ռազմավարութեան օրինակ, որը կարող է նախատիպային լինել ՀՀ այլ համայնքների համար: Մշակույթի զարգացման ռազմավարութեան առկայութիւնը կը նպաստի տուեալ համայնքի ստեղծագործական կարողութիւնների լիարժէք արտայայտման եւ իրացման համար բարենպաստ միջավայրի, մշակութային կեանքին հանրային լայն մասնակցութեան ապահովմանը, մշակույթի եւ կրթութեան կապի խթանմանը, մշակույթի մոնետիզացիային, որը, ի թիւս այլ հարցերի, կը բարձրացնի տուեալ համայնքների գբօսաշրջային գրաւելութիւնը»:

Արեւելեան գործընկերութեան առնուազն 5 երկրներում ծրագրի ընդգրկուածութիւնը ճանաչողական այցերի, փորձի փոխանակման,

Շար.ը էջ 14

Արեւմտեան Թեմի Կրթութեան Օճախները՝ Շաբաթօրեայ Դպրոցները

Արեւմտեան Թեմն ունի տասնութ շաբաթօրեայ դպրոց՝ Լոս Անձելեսում եւ Գալիֆորնիայի տարբեր քաղաքներում, որտեղ հայ երիտասարդ սերունդը սովորում է մեր լեզուն, կրօնը, պատմութիւնը, մշակոյթը, երգն ու պարը, ինչպէս նաեւ մեր ազգային արժէքներն ու հայրենասիրութեան առաքինութիւնը՝ որպէսզի յարատեւ պահպանուի հայ ինքնութեանը կրակը: Այս ազգապահպան աշխատանքը նախաձեռնել է շաբաթօրեայ դպրոցների Գիտակրթական Խորհուրդը եւ ուսուցչական կազմը՝ առաջնորդութեամբ եւ հովանաւորութեամբ Արեւմտեան Թեմի բարեխնամ առաջնորդ, գերաշնորհ Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի:

Թեմական շաբաթօրեայ վարժարաններն առաջնորդում են հայոց լեզուի, հայ գրականութեան, պատմութեան, կրօնի եւ մշակոյթի համապարփակ ուսումնական ծրագրով, որը հիմնուած է Գալիֆորնիա նահանգի կողմից սահմանուած լեզուների դասաւանդութեան հիմնական չափանիշների վրայ: Ծրագրի աղբիւրներն են տեղական եւ հայրենական տպագրութեան հայերէնի ու հայ գրականութեան դասագրքերը, հայոց պատմութեան, հայ մշակոյթի, հայրենագիտութեան եւ արդիական հարցերի շուրջ առկա նիւթերը, գիտարուեստի միջոցներ, հայկական կազմակերպչական լրատեսուղական միջոցներ: Ծրագրին ընդգրկում է նաեւ աշակերտի լեզուի իմացութեան մակարդակը, տարիքային եւ հոգեբանական առանձնապատկերները եւ սովորելու կարողութիւնները:

Շաբաթօրեայ դպրոցների հիմնական նպատակն է մեր մանուկներին տալ ամբողջական հայեցի կրթութիւն, որպէսզի նրանք կարողանան՝

- հաղորդակցուել մայրենի լեզուով
- հասկանալ եւ գնահատել մեր պատմական եւ մշակութային արժէքները

- ունենալ հպարտ ազգային ինքնագիտակցութիւն
- լինել հպարտ իրենց լեզուով, հաւատով, մշակոյթով եւ հայրենիքով
- ունենալ պատասխանատուութեան գիտակցութիւն Հայ համայնքի, Եկեղեցու, ապրած երկրի եւ Հայրենիքի հանդէպ
- Ունենալ հանդուրժողականութիւն եւ յարգանք այլ ժողովուրդների եւ մշակոյթների նկատմամբ:

Մանկավարժական նոր մօտեցումներին ծանօթացնելու նպատակով, իւրաքանչիւր ուսումնական տարուայ սկզբին առաջնորդ Յովնան սրբազանի գլխաւորութեամբ դպրոցների Գիտակրթական Խորհուրդը կազմակերպում է շաբաթօրեայ վարժարանների ուսուցիչների վերապատրաստման ամենամեայ աշխատանիստեր: Վերջին՝ տասնմէկերորդ աշխատանիստը տեղի ունեցաւ այս տարի Օգոստոսի տասնչորսին մասնակցութեամբ Հայաստանի Հանրապետութեան Լեզուի Պետական Կոմիտէի տնօրէն, Բանասիրական Գիտութիւնների Դոկտ. պրոֆեսոր Դաւիթ Գիւրջինեանի եւ Սփիւռք Գիտական Կեդրոնի տնօրէն, Բանասիրական Գիտութիւնների Դոկտ. պրոֆեսոր Սուրէն Դանիէլեանի:

Շնորհակալութիւն բոլոր դպրոցների տնօրիններին եւ ուսուցչական կազմին իրենց կատարած հայակերտման մեծ աշխատանքի, բեմերից համայնքին ներկայացուած գրական-երաժշտական հանդէսների համար՝ ուր ներկայ է մեր հայրենիքը, Արցախի գինուորը, մեր աղօթքը, մեր բանաստեղծը, մեր երգն ու պարը: Շնորհակալութիւն մեր ծնողներին, որոնք սատարում են Հայ Դպրոցը՝ որպէս մի կտոր հող եւ շունչ մեր Հայրենիքից:

ՄԱՆԿ. ԳԻՏ. ԴՈԿՏ. ԷԼԼԻ Է. ԱՆԴՐԵԱՍԵԱՆ,
Արեւմտեան Թեմի Շաբաթօրեայ Դպրոցների Գիտակրթական Խորհուրդի Ատենապետ

Հայաստանի 3 Քաղաքներում

Շարունակուած էջ 13-էն

միջազգային համագործակցութեան եւ մշակութային երկխօսութեան աշխուժացման հնարաւորութիւն կը տայ:

Հայաստանում եՄ պատուիրակութեան դեսպան Անդրէաս Վիկտորինը շնորհաւորեց մասնակիցներին եւ ընդգծել, որ հենց մշակոյթն է տնտեսութեան զարգացման շարժիչ ուժը եւ պէտք է

համագործակցութիւնը ստեղծարար արդիւնաբերութեան հետ: Ա. Վիկտորինը յաջողութիւն մաղթեց ընտրուած քաղաքներին. «Դուք պէտք է որոշէք, թէ ինչ տեսլականով էք ուզում զարգացնել ձեր մշակոյթը: Այս ծրագիրը կը խթանի ամբողջ երկրի մշակութային ուժանակութեան զարգացումը»:

«ԵՄ-ն՝ յանուն մշակոյթի» ծրագրի ընդհանուր համակարգող

Թարգմանչաց Տօնը Սահակ Մեսրոպ Հայ Քրիստոնեայ Վարժարանէն Ներս

ՍՈՆԱ ՊՍՏԱԼԵԱՆ

Չորեքշաբթի Նոյեմբեր 8, 2021-ի առաւօտուն եռուզեր մը կը տիրէր Սահակ Մեսրոպ վարժարանի շրջափակին մէջ, միեւնոյն ժամանակ յարգելով համաճարակի պայմանները սահմանափակ թիւով ծնողներ կը փութային ականատես եւ ականջալուր ըլլալու իրենց զաւակաց թարգմանչաց յայտագրի ելոյթներուն:

Աչքառու էր բեմին զարդարանքը, ուր կանգնած էր Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց շրջապատուած ալքուրենով եւ եռագոյն դրօշով:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ դպրոցի Տնօրէնուհի Տիկ. Մարալ Պոյաճեան, որ փառք տալով ողջունեց ներկաները, ուր առիթ ընծայուեցաւ այս օրը միասին հրճուելու եւ մեր աշակերտներուն աշխատանքը թափանցելու մեր հօգիներուն մէջ:

Առաջին առիթով վայելեցինք Նախամանկապարտէզի եւ Մանկապարտէզի փոքրիկներուն ղողզողուն շրթներով արտասանուած աշնանային եւ հայրենասիրական երգերն ու արտասանութիւնները, որոնք ուրախութիւն պատճառեցին իրենց ծնողներուն:

Ապա փոքր դադարէ ետք կարգն էր Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններուն, որոնք կատարեցին պատկերաւոր ներկայացումներ զգեստաւորուած փառաբանելով Մեսրոպ Մաշտոցի, Սահակ Կաթողիկոսի եւ Վռամշապուհ թագաւորի համագործակցութիւնը, հայ ազգի գոյատեւման Ի խնդիր:

Աշակերտները յիշեցին վերջի շեշտներուն կատարած դերը, վեր առնելով հայ լեզուի կարեւորութիւնը միեւնոյն ժամանակ պանծացնելով մեր թարգմանիչները:

Ակներեւ էր իւրաքանչիւրին ինքնավստահ եւ խորիստ ելոյթները յատկանշական գլխարկներով: Բաւարարուած կը զգայինք նաեւ ունկնդրելով խմբային ոգեւորիչ արտասանութիւններն ու խմբերգները որոնք կը հրապուրէին ներկաները:

Յայտագրի երրորդ մասը կ'ընդգրկէր 4րդ 6րդ եւ 8րդ դասարաններու ելոյթները հրամցելով խմբային արտասանութիւններ

եւ խմբերգներ եւ 8րդ դասարանը ներկայացուց փոքր թատրոն մը գուարճացնելով իրինց ծնողները:

Խրախուսիչ էր եւ մանաւանդ շնորհաւորելի մեր սիրասուն աշակերտները, որոնք հպարտօրէն իբրեւ տիպար հայեր կատարեցին իրենց դերերը քաջ գիտնալով Ս. Մեսրոպի առաքելութիւնը եւ հայ դարբնոցին կարեւորութիւնը:

Յատկանշական եւ յիշատակելի էր Տնօրէնուհիին շնորհաւորական

խօսքերը ակնարկելով հայ ուսուցիչներուն անսակարկ նուիրումով աշխատանքը պահելով հայ մշակոյթը:

Տնօրէնուհին՝ անակնկալօրէն բեմ հրաւիրեց Տիկ. Սոնա Պատալեանը, որ 20 տարիներ ծառայած էր Սահակ Մեսրոպ վարժարանին ներս: Ան բեմ հրաւիրեց նաեւ Հոգաբարձական կազմի ներկայացուցիչները եւ գնահատեց եւ պարգեւատրեց Տիկ. Պատալեանը, որ մեծ սիրով եւ եռանդով աշխատած էր ջանք չի խնայելով նոր սերունդին փոխանցելու հայ լեզուն եւ մշակոյթը: Պարգեւատուն ալ իր կարգին զգացուած շնորհակալութիւն յայտնեց, որ հեզասահ եւ ուրախ օրեր ունեցած է Սահակ Մեսրոպ վարժարանին մէջ միեւնոյն ժամանակ գոհունակ ըլլալով այս պատմական օրէն:

Սահակ Մեսրոպի աշակերտները իրենց յարգանքի տուրքը մատուցեցին, հայերէն լեզուով արտայայտուելով եւ խոստանալով որ միշտ պիտի յիշեն մեր մշակոյթը եւ ինքնութիւնը, ըլլալով տիպար հայրերից չմոռնալով հայ լեզուի կարեւորութիւնը մեր դպրոցէն ներս, քաջ հաւատալով, որ լեզուն է, որ մեզ կանգուն պիտի պահէ այս օտար ափերուն մէջ:

Ծնողներ գոհունակ սրտով բաւարարուած եւ ըմբոշխնած այս ձեռարկը, վերադարձան իրենց տունները իրենց զաւակները վստահելով Սահակ Մեսրոպ վարժարանին դաստիարակութեան եւ ուսումնական մակարդակին, ապագայի լաւ երագներով եւ բաղձանքներով:

Յայտագրի աւարտին դպրոցի ծնողական յանձնախումբը հիւրասիրեց հայկական «մանթը» ճաշով:

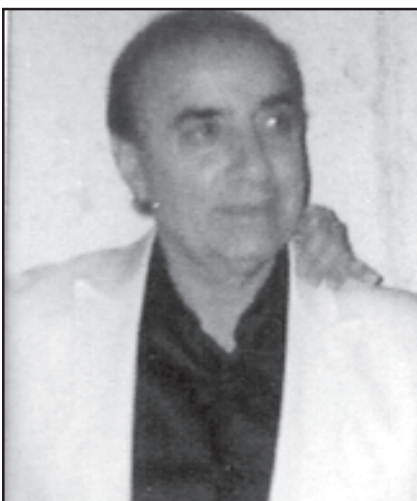
Անատոլի Բալֆերթը, ծրագրային կոնսորցիումում Հայաստանի մասով աշխատանքները համակարգող, երեւանում «Գեթթէ» կեդրոնի ղեկավար Նաթիա Միքելաճե-Բախտոյանին, Հայաստանում ծրագրի ազգային համակարգող Մարինէ Կարոյեանը եւս իրենց խօսքում կարեւորեցին ծրագիրը՝ ներկայացնելով դրա ընդհանուր նկարա-

գիրը, ընտրութեան գործընթացն ու յետագայ քայլերը:

Ընտրուած քաղաքների ներկայացուցիչները նշեցին իրենց ոգեւորուածութեան մասին եւ վստահեցրին, որ համագործակցաբար, մշակութային ծրագրերի միջոցով զգալի արդիւնքի կը հասնեն տնտեսական զարգացման խթանման գործում:

Իրանի Ֆուտպոլային Մարզաշխարհի Նախկին Փայլուն Աստղերից Կոստանդ Դալիթեանի Ցաւալի Մահը

Երկուշաբթի, Նոյեմբերի 15ին, ծանր հիւանդութիւնից յետոյ կեանքից հեռացաւ Իրանի ֆուտպոլային մարզաշխարհի նախկին աստղերից, լաջն ժողովրդակա-նութիւն վայելող, Թեհրանի ֆուտպոլային խումբի մնայուն անդամ Կոստանդ (Կոստիկ) Դալիթեանեանը խորը սուզի մատնելով իր մերձակայ հարազատներին, ընկերներին եւ իրեն ճանաչողներին:

Ծնունդ էր 1942 թուին Իրանի Ղազուին քաղաքում: Նա սերում է Իրանում յայտնի Դալիթեանեան ընտանիքից, որն մեծ դեր ունեցաւ Իրանի պետական եւ գինուորական շրջանակներում: Հանգուցեալի հայրը Հայկ Դալիթեանեանը կրթական վաստակաւոր մշակ էր Ղազուինում եւ Թեհրանում դասաւանդելով անգլերէն լեզուն պետական դպրոցներում: Կոստիկը երիտասարդ տարիքից նուիրուելով ֆուտպոլին անդամակցեց Թեհրանի առաջնակարգ ֆուտպոլային «Դարաի» խմբին եւ դարձաւ խումբի աստղերից եւ մրցման համար միացած խմբին մեկնեց արտասահմանեան մի շարք երկիրներ, որոնց թւում Հայաստան, Վրաստան եւ Ատրպէյճան: Տարիներ յետոյ Թեհրանի «Արարատ» ֆուտպոլի խումբը շատ աշխատանք տարաւ Կոստիկին միացնելու իրենց, որպէս ղեկավար: Սակայն կարեւոր մրցումների ընթացքում ոտքի ոսկորը ջարդուցեց եւ նա ստիպուած երկու տարի դամուսն մնաց անկողնում: Այդպիսով ֆուտպոլի խաղը վերջ գտաւ նրա համար, բայց նա միշտ ներկայ էր կարեւոր խաղերին եւ իր ցուցմունքներով օգտակար էր ֆուտպոլիստներին: Բարեյիշատակ Կոստիկի մահը սգում են իր ընտանիքը, երեք քոյրերը, ընկերները եւ Իրանի նախկին ֆուտպոլիստները եւ ֆուտպոլասէրները:

Վշտակից՝ Ն.

Իրաւաբան Ռուբէն Աֆշարեանի Ելոյթը

Շարունակուած էջ 12-էն

ազատ ու անկախ հայրենիք կերտելու սրբազան պատգամ:

Իսկ Սարգարապատի, Ղարաքիլիսէի եւ Բաշ Ապարանի յաղթանակները, Տօքթորը դիտել տուած է որ անոնք կերտուած են շնորհիւ հայ ժողովուրդի միասնական ոգին:

Իր գրութիւններուն մէջ, ան բացատրած է որ հայազգի առաջին յաղթանակին՝ Սարգարապատին, յաջորդած է Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան ստեղծումով, երկրորդ յաղթանակը: Շատ շուտով, ան աւելցուցած է, որ «Արեւելքի հորիզոնին վրայ» փայլատակած է հայազգի՝ ընկերվարական Հայաստանով ձեռք բերուած երրորդ յաղթանակը, որ Հայաստան աշխարհին բերած է, ըստ Տօքթորին, «կրանիտեայ պաշտպանութիւն, անխորտակ պետական կառույց, հարուստ մշակույթ եւ խորթափանց գիտութիւն»: Այս յաղթանակներուն «գերագոյն»ը, գրած է Գազանճեան, եղած է մերօրեայ Ազատ, Անկախ եւ Գերիշխան Հայաստանի գոյառումը:

Այս բոլոր նիւթերու կողքին, Տօքթորը մասնաւոր սիւնակներ յատկացուցած է նաեւ, իր խորագրաց շնորհակալութիւնները յայտնելու «Մասիս» Շաբաթթերթի անմիջական իր գործընկերներուն, սկսեալ գրաշարէն մինչեւ սրբագրիչը, յիշելով խմբագրական կազմի անդամներն ու տնօրէնութիւնը: Մասնաւորը գնահատանքի եւ երախտագիտութեան խօսքերով ան յիշած է իր շուրջ հաւաքած բազմաթիւ յօդուածագիրներուն: Մասնաւորը շնորհակալական խօսք ուղղած է թերթին բաժանորդներուն ընդհանրապէս, նիւթական եւ բարոյական նեցուկ կանքնող բոլոր այն ազգանուէր անձնաւորութիւններուն որոնք սատար հանդիսացած են «Մասիս»ի հրատարակման: Տօքթորը իր գնահատանքի խօսքերուն մէջ, իւրապատու տեղ տուած է նաեւ Հնչակեան Կուսակցութեան Արեւմտեան Ամերիկայի Արեւմտեան Շրջանի Վարիչ Մարմնոյ որ կը հովանաւորէ թերթը: Այս բոլորը ըրած է, գրած է Տօքթ. Արշակ Գազանճեան, հաւասարակշռուած ձեւով, հեռու զգացական մղումներէ: Իր միտքն ու ուղղեղը գերիշխած են իր զգացումներուն վրայ, եւ առ այդ ան կարողացած է մնալ արաւկայական, չափաւորական եւ հաւասարակշռուած իր գրութիւններուն մէջ, միշտ վեր առնելով ազնիւն ու բարին: Սակայն, Տօքթորը ունէր իր զգացական կողմն ալ, որ մերթընդ մերթ ընթերցողը կարող էր նկատի առնել, մասնաւորաբար երբ ան կը գրէր այս երկնագունդէն առ

յաւետ հերացող իր մտերիմներուն մասին:

Ան բնաւ չի մոռցաւ անդրադառնալու իրմէ բաժնուած գրչեղբայրներուն թէ գաղափարակից ընկերներուն ունեցած ազգին նկատմամբ ցուցաբերած գոհողութիւններուն եւ ներդրումներուն մասին:

Ան նկարագրեց Տօքթ. Յարութիւն Սաղբեանը որպէս շնորհագարդ ու ուշագրաւ հասարակական գործիչ մը, որ ապրած կեանքին ընթացքին նուիրումով եւ աշխուժութեամբ նպաստած է այս գաղութի հասարակական կեանքի առաւել եւս զարգացման: Տօքթ. Սաղբեանը մնայուն ներկայութիւն մը եղած է «Մասիս»էն ներս, կը գրէ Գազանճեան, իր քաղաքական, ազգային, ընկերային, եկեղեցական եւ պահանջատիրական բնոյթի յօդուածներով:

Բարեհամբույր գործակից եւ թանկագին գրչեղբայր կ'անուանէ, Փրոֆ. Գէորգ Խրլոպեանին, որ եղած է, ըստ Տօքթորին, փնտուած եւ տաղանդաշատ գրող մը, մտածող մը, խորթափանց ընկերբան մը, եւ պատմաբան փրլիսոփայ մը:

Անտեսանելի ընկերական կապ մը կարծէք գոյութիւն ունէր Տօքթորին եւ Պէպօ Սիմոնեանի միջեւ: Անոնք իրենց երիտասարդ հասակէն մաս կազմած են գեղարուեստական գործերու խմբակին, եղած են ղեկավար ընկերներ որ Լիբանանեան քաղաքացիական պատերազմի ընթացքին միասնաբար ձեռնարկած են հանգանակային այցելութիւններու շարքի մը՝ Միջին Արեւելք, Եւրոպա, Գանատա եւ Միացեալ Նահանգներ, կարենալ նիւթապէս օգնելու համար Սահակեան Լեւոն Մկրտիչեան դպրոցին:

Տօքթորը սրտնեղութեամբ կ'արտայայտուի երբ կը գրէ. «Չարաղէտ Մահը Յափշտակեց Բանաստեղծին Սիրտը»: Պէպօ Սիմոնեանի մահով, եւ Պէպօ Սիմոնեանի մահագրութեամբ, Տօքթ. Արշակ Գազանճեան իր վերջին յօդուածը ստորագրեց «Մասիս» Շաբաթթերթի Ապրիլ 4, 2015 թուին մէջ: Ինչպէս որ այս գիրքի նախաբանին մէջ յիշած են, որպէս վերջաբան այս երեկոյեան ելոյթիս, հպարտութեամբ կը կրկնեմ.

«Մեր Դիտանկիւնէն - Ազգային Մտորումներ Ու Կեցուածքներ» խորագրով այս հատորի նպատակը, գաղափարակից ընկերջ մը, յանդուգն եւ հաւասարակշռուած ղեկավարի մը եւ չափաւորական խմբագրի մը նուիրական ծառայութիւնը, մեր ապագայ սերունդներուն սեփականութիւնը դարձնել է:

Պատիւ արժանաւորաց՝ Տօքթ Արշակ Գազանճեան Շնորհակալութիւն

Շնորհակալութեան Օր

Շարունակուած էջ 13-էն

Վերակենդանացան առաջատար դիրքերու հասնելով: Ահա վերջերս Նոպեան բարձրագոյն մրցանակին տիրացաւ երիտասարդ Տօքթ. Արտեմ Փաթափութեան, առաջինն ըլլալով ամերիկահայութեան մէջ որպէս գիտնական բժիշկ: Ուրիշներ եւս փայլեցան որոնք բոլորը միասին շնորհակալ եղան ընդմիշտ մեր այս երկրին ընծայած պատեհութիւններուն ու գնահատանքին

համար: Օրհնեալ ըլլան առաջին պանդուխտները որոնց հետեւեցան բազում գաղթականներ ու չմոռցան շնորհակալ ըլլալ այս երկրին որուն Աստուած իր շնորհաբեր հովանին տարածեց ընդմիշտ: Յատկապէս շնորհընկալ եղաւ հայ ազգը պանծացնելով Ամերիկեան բարերար հովանաւորութիւնը: Երջանիկ Շնորհակալութեան Օր, Նախ այս մեծ երկրին, եւ ապա մերագն հայութեան:»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel:-----

Email:-----

ՄԵՆՔ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵՆՔ ՁԵՐ ԱՊԱԳԱՆ, ՈՐՊԵՍՁԻ ԴՈՒՔ ԿԵՆՏՐՈՆԱՆԱՔ ՆԵՐԿԱԻ ՎՐԱ

RESIDENT INSURANCE PRODUCER
Accident and Health Agent,
Casualty Broker-Agent, Life-Only Agent, Property Broker-Agent

209 E. Alameda Ave., Suite 204
Burbank, CA 91502

**WE INSURE YOUR FUTURE,
SO YOU CAN FOCUS ON THE PRESENT**

KARAPET S. DEMIRCHYAN CA LICENSE: 0C74479
demkarsinc@sbcglobal.net (818) 913-2414

Արտիոմ Դալաքեանը Նոկաուտով Պաշտպանեց Աշխարհի Ախոյեանի Տիտղոսը

Ուքրանիայի բռնցքամարտիկ Արտիոմ Դալաքեանը (21-0, 15 նոկաուտ) պաշտպանեց թեթևագույն քաշային կարգի WBA վարկածով ախոյեանական տիտղոսը. 12 ուսուցիչ մենամարտի ընթացքին ան նոքաուտով յաղթեց փանամացի Լուիս Քոնսեպսյոնին (39-9, 28 նոկաուտ):

Մարտը կայացավ Քիեվի մէջ, Դալաքեանի նկատելի առաւելութեամբ ամբողջ դիմակայութեան ընթացքին: 5-րդ ուսուցիչի Դալաքեանը երկու անգամ նոկդաուտներ ենթարկեց իր մրցակցին, իսկ 9-դին հերթական նոկաուտներն յետոյ փանամացիին անկիւնը նետոյ սրբիչը եւ մրցավարը թեքնիքկան նոկաուտով յաղթական յայտարարեց Դալաքեանին: Արտեմի համար այս մենամարտը դարձաւ տիտղոսի հինգերորդ պաշտպանութիւնը:

Ուքրանիոյ Հայերու Միութեան նախագահ Վիլեն Շատուրեանը WBA վարկածով աշխարհի ախոյեան Արտիոմ Դալաքեանին պարգևատրած է «Սփիւռքի Ակտիւ գԳործիչ» շքանշանով:

«Ռոման» Յաղթեց, Մխիթարեանը Կատարեց Կոլայի Փոխանցում

Իտալիոյ ֆուտպոլի առաջնութեան 13-րդ հազրուանին «Ռոման» հիւրընկալուեցաւ «Ջենոայի» կողմէ, որու գլխավոր մարզիչի պաշտօնին նորամուտը նշեց Ուքրանիոյ հաւաքականի նախկին գլխավոր մարզիչ Անտրէյ Շեւչենկոն:

«Ռոման» առաւելութեան հասաւ 2:0 աղիւնքով: Փորթուկալացի Ժոզէ Մուրիլիոյի գլխավորած խումբի առաջին կողմը 82-րդ վայրկեանին նշանակեց Կանայի 18-ամեայ յարձակող Ֆելիքս Աֆենա-Գեանը, որը 75-րդ վայրկեանին փոխարինած էր ուզպէք յարձակող էլտոր Շոմուրոզովին: Կոլային փոխանցումը կատարեց Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը, որ խաղցաւ ամբողջ խաղի ընթացքին: Աւելացուած վերջին վայրկեանին Ֆելիքս Աֆենա-Գեանը նաեւ երկրորդ կողմը նշանակեց:

«Ռոման» 22 կէտով կը գրաւէ աղիւսակի 5-րդ տեղը : «Ջենոան» 18-րդն է՝ 9 կէտով:

«Ինթերը» Ուժեղ Էր «Նափոլիէն», Որ Կրեց Առաջին Պարտութիւնը

Իտալիոյ առաջնութեան 13-րդ անգրուանին ախոյեան «Ինթերը» Միլանի մէջ մրցեցաւ առաջատար «Նափոլիի» հետ: Հիւրերը կրեցին իրենց առաջին պարտութիւնը այս տրեշրջանին:

Իտալացի Սիմոնէ Ինձագիի գլխավորած խումբը առաւելութեան հասաւ 3:2 արդիւնքով:

«Նապոլիին» 32 կէտով կը շարունակէ գլխավորել աղիւսակը: Նոյնքան կէտ ունի երկրորդ տեղի վրայ ընթացող «Միլանը»: «Ինթերը» 28 կէտով երրորդն է:

«Մանչեսթեր Սիթի», «Չելսի» եւ «Լիվերպոլ» Յաղթական

Անգլիոյ առաջնութեան 12-րդ հանգրուանին ախոյեան «Մանչեսթեր Սիթին» ընդունեց Լիվերպոլի «էվերթոնին»: Կատալոնացի խոսեպ Գուարաիոյի գլխավորած խումբը առաւելութեան հասաւ 3:0 արդիւնքով:

«Չելսին» հիւրընկալուեցաւ «Լեսթեր Սիթիի» կողմէ: Գերմանացի Թոմաս Տուխելի գլխավորած խումբը առաւելութեան հասաւ 3:0 հաշուով:

«Լիվերպոլ» սեփական դաշտին վրայ խաղցաւ Լոնտոնի «Արսենալի» հետ: Գերմանացի Եուրգեն Կլոպի գլխավորած խումբը առաւելութեան հասաւ 4:0 արդիւնքով:

«Չելսին» 29 կէտով կը գլխավորէ աղիւսակը եւ 3 կէտ առաջ է երկրորդ տեղի վրայ գնուող՝ ախոյեան «Մանչեսթեր Սիթիէն», որ :

«Լիվերպոլ» 25 կէտով կը գտնուի 3-րդ դիրքի վրայ:

Միսսայի եւ Մեսիի Կոլերը Յաղթանակ Ապահովեցին ՊՍԺ-ին

Ֆրանսայի առաջնութեան 14-րդ հանգրուանին ՊՍԺ-ն ընդունեց «Նանտին» եւ յաղթանակի հասաւ 3:1 արդիւնքով:

Խաղի երկրորդ վայրկեանին աչքի ինկաւ փարիզեան խումբի ֆրանսացի յարձակող Կիլիան Միսսայէն:

65-րդ կարմիր քարտ ստացաւ դաշտի տէրերու քոսթառիքացի դարպասապահ Կելլոր Նաւասը: Պրագիլցի յարձակող Նեյմարի փոխարին խաղադաշտ դուրս եկաւ սպանացի դարպասապահ Սերխիո Ռիկոն:

76-րդ վայրկեանին հիւրերէն հաւասարութիւնը վերականգնեց ֆրանսացի յարձակող Ռանդալ Կոլո Մուանին:

ՊՍԺ առաջ անցաւ 81-րդ վայրկեանին հիւրերու ֆրանսացի պաշտպան Տենիս Ապիսի ինքնակոլի շնորհիւ: Արժենթինացի յարձակող Լիոնել Մեսիին 87-րդ վայրկեանին նշանակեց իր առաջին կոլը Ֆրանսայի ֆութպոլի առաջնութեան այս տարեշջանին:

ՊՍԺ 37 կէտով կը գլխավորէ աղիւսակը եւ 13 կէտ առաջ է երկրորդ դիրքի վրայ ընթացող «Լանսէն»:

«Պարսելոնայի» Նոր Մարզիչը՝ Զաւին Սկաւ Յաղթանակով

Պարսելոնայի եւ Սպանիոյ հաւաքականի նշանաւոր ֆուտպոլիստ Զաւին մարզչական ասպարեզ մուտք գործեց յաղթանակով:

Սպանիոյ առաջնութեան 14-րդ հանգրուանին տեղի ունեցաւ գաթալոնական երկու խումբերու՝ «Պարսելոնայի» եւ «Էսպանյոլի» աւանդական հանդիպումը:

«Կամպ Նոու» մարզադաշտին վրայ տեղի ունեցած խաղին նուազագոյն արդիւնքով առաւելութեան հասաւ «Պարսելոնան» 48-րդ վայրկեանին հոլանտացի յարձակող Մեմֆիս Տեպայի արդիւնաւէտ կատարած 11 մեթրանոց կոլի շնորհիւ:

«Պարսելոնան» 20 կէտով բարձրացաւ 6-րդ տեղ, «Էսպանյոլը» 11-րդն է՝ 17 կէտ:

Զեր Ծանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին Massis2@earthlink.net (626) 797-7680